

DUHOVNO ŽIVLJENJE

LETO (AÑO) VIII.

Štev. (No.) 135

APRIL 1939.

In ko je prišla ura, je sédel k mizi in dvanajsteri apostoli z njim. In rekel jim je: "Srčno sem želel to velikonočno jagnje jesti z vami, preden bom trpel. Zakaj povem vam, da ga ne bom več jedel, dokler se ne dopolni v božjem kraljestvu." In vzel je kelih, se zahvalil in rekel: "Vzemite to in si razdelite med seboj." Potem je vzel kruh, se zahvalil, ga razlomil, jim ga dal in rekel: "To je moje telo, ki se za vas daje; to delajte v moj spomin." Prav tako tudi kelih po večerji, govoreč: "Ta kelih je nova zaveza v moji krvi, ki se za vas prelija" (Sv. Luka 22, 14—20).

Ko je pa prvega dne v tednu zjutraj vstal, se je prikazal najprej Mariji Magdaleni, iz katere je bil izgnal sedem hudih duhov. Ta je šla in sporočila tistim, ki so bili prej z njim in ki so žalovali in jokali. A ko so ti slišali, da živi in da ga je ona videla, niso verjeli. Nato se je prikazal v drugi podobi dvema izmed njih na potu, ko sta šla na deželo. Tudi onadva sta šla in sporočila ostalim, pa tudi njima niso verjeli.

Pozneje se je prikazal enajsterim, ko so bili pri mizi; in grajal je njih nevero in trdosrčnost, da tistim, ki so ga po vstajenju videli, niso verjeli. (Sv. Marko 16, 9—14).

DUHOVNO ŽIVLJENJE

je mesečnik.

Uredništvo in uprava:

Pasaje Salala 60.

Urednik: Hladnik Janez.

Telefon 63 - 6832

Klič od 11—13 ure in po 7 uri zvečer.

Ob sredah in petkih popoldne ni doma.

Letna naročnina za Argentino 2 \$.

Za Jugoslavijo 40 Din.

Za druge dežele 3 \$.

Na Velikonoč maša na Avellanedi ob 8 h.

Maša na Paternalu pa ob 11 h.

Molitve na Paternalu ob 4 uri.

Na velikonočno nedeljo popoldne se vrši na Paternalu v kapeli službe božje zborovanje, da se uredi vse potrebno za te lepe slovesnosti na čast Svetogorski Mariji, zaščitnici našega Primorja.

16. aprila maša na Paternalu ob 9 uri s skupnim sv. obhajilom za otroke. Molitve na Paternalu.

23. aprila maša na Avellanedi. Molitve na Paternalu.

30. aprila maša na Paternalu.

7. maja maša na Paternalu.

Molitve vse nedelje ob 4 uri na Paternalu.

Velikonočno spoved lahko opravite po slovensko vsak dan do 10 ure v cerkvi sv. Jožefa (Rivadavia 7050).

SPOVED ZA OTROKE bo v soboto 15. aprila od 2 do 3 ure v kapeli na Paternalu.

Skupno sveto obhajilo otrok bo na belo nedeljo ob 9 uri v isti kapeli.

Prosimo vse starše, da pripeljejo ali pošljete svoje otroke in jim tudi sami daste lep zgled s tem, da sami k svetim zakramentom pristopite.

KAJ NAS ČAKA LETOS

Troje lepih slovesnosti, katere naj pritegnejo vse naše rojake, bomo imeli letos od Velike noči do Božiča.

Shod v Lurdesu bo dne 28. maja, to je na binkoštno nedeljo. Ob 10 uri bo maša v Tropezonu v kapelici pri usmiljenih sestrah, ki so tamkaj na svečnico letos otvorile dnevno zavetišče za otroke. Pop. ob 3 uri in pol pa se bomo zbrali za shod in za procesijo v Lurdu.

Junija meseca se vrši 400 letnica Svete Gore. 17. junija se bodo tamkaj vršile slovesnosti. Ta dan bomo tudi mi obhajali kar najbolj slovesno. V naši kapeli na Paternalu bomo namestili tudi milostipolno podobo Svetogorske Marije.

Novembra meseca bomo spet poromali v Luján in ponesli tjakaj Svetogorsko Marijo v romanju vseh vernih

KORISTNI NASLOVI

Poslanstvo kraljevine Jugoslavije za Argentino, Brasil, Uruguay in Paraguay: Charcas 1705, Bs. Aires, U. T. 44—6270.

Konzulat kraljevine Jugoslavije v Rosario: San Lorenzo 937, Rosario de Santa Fé. U. T. 22—012.

Izseljenski korespondent za Uruguay: Ituzaingó 1322, Montevideo, Uruguay.

Provincialat Slovenskih šolskih sester Rosario de Sta. Fé, calle Córdoba 1646, Telefon: 28—083.

Izseljenski duhovnik David Doktorič: Ituzaingó 1322, Montevideo, Uruguay. Telef. 87959.

Salezijanski duhovnik Ludovik Perinšek, Casa parroquial, Junin de los Andes, Neuquén, Argentina.

Slovenska šola na Paternalu: Paz Soldan 4924, Buenos Aires.

Jugoslovanski patronat (posredovalnica za delo): Bolívar, 314, II. nadstropje, U. T. 33—9905.

Slovenski list, General Cesar Diaz 1657, Buenos Aires, Argentina, U. T. 59—3667. Zavetišče Lipa, Villa Madero FCGBA

Slovenec.

Obenem se pa obračam tudi na rojake, da bi prispevali velikodušno za zbirko, da bomo mogli preskrbeti primerne slike Svetogorske Marije.

*

V ROSARIU bo sv. birma pozneje, ker g. škofa ni doma. Skrbite za to, da boste vse lepo pripravili.

Kulturna kronika

V Rio de Janeiro je prevzel poslanske posle poslanik minister g. Frano Cvjetiša.

....19. marca bi se imela vršiti dnevna etaoni taoni

19. marca se je imela vršiti postavitve temeljnega kamna Jugoslovanskega doma na Dock Sudu. Slovesnost je bila odpovedana v znamenje sožalja bratom Čehom.

19. marca je društvo Cankar na Saavedri praznovalo že drugo obletnico svojega obstoja.

Otvorjena je bila spet slovenska šola na Paternalu,

ki je dosegla spet povečano število otrok. (48 otrok.)

V Tropezonu so usmiljene sestre sv. Frančiška (materinska hiša na otoku Blato) v lastni hiši otvorile dnevno zavetišče za otroke. Imele bodo tudi sirotišče za naše otroke. V njihovi kapelici je vsako nedeljo ob 7 uri maša.

Slovenske šolske sestre v Rosariju so prevzele v last hišo, kjer imajo penzion za študentke.

Sestre sv. Vinka na Dock Sudu, ki imajo tam tudi šolo, kjer se posebej zbirajo tudi hrvaški otroci, so imele 25. marca prvič preobleko in so vstopile v red tri mladenke, dve Hrvatice in ena Argentinka.

Izšla je prva številka revije "Vida Jugoslava".

BANCO GERMANICO prevzame vsako odgovornost za pravilno in brzo dostavljanje Vaših denarnih nakazil.

BANCO GERMANICO jamči za popolno varnost Vaših hranilnih vlog, ter jih obrestuje po tekoči obrestni meri.

BANCO GERMANICO nudi najugodnejše pogoje pri nakupu tako odhodnih, kakor vstopnih prevoznih listkov (šifkarte), v katerikoli kraj Jugoslavije ali Italije, obrnite se na naš zavod, kjer Vam bomo točno in vljudno postregli, kakor vedno.

Jugoslovanski oddelek

BANCO GERMANICO

DE LA AMERICA DEL SUD

AVENIDA L. N. ALEM 150

BUENOS AIRES

25 DE MAYO 149—59

Nove uradne ure: od 10 do 15. — Ob sobotah od 9 do 11.

VARNOST!

ZAUPNOST!

HITROST!

Jezus na zatožni klopi

Kristus včeraj in danes in na vse veke... je zapisal Sv. Pavel, s čemer je hotel reči, da bo vse dni tožčen, vse dni sojen, vse dni obrekovan, a vse dni tudi zmagovalec in na zadnje tudi čez vse zagospodoval na veke.

Spodtikajo se mnogi nad križem. Danes je celo uradna filozofija neke države ta, da je vera v križ, ki je znamenje ponižanja, človeka nevredna... ponižnost danes ni več čednost, temveč je le slabost...

Jezus sam pa je rekel po svojem vstajenju, ko je učencema na potu v Emaus razlagal usodo Odrešenikovo: "Saj je bilo vendar nujno, da je moral trpeti in tako iti v svojo slavo. Tako je zapisano v prerokih".

BOŽJI SKLEPI SE IZVRŠUJEJO.

Sklep, da Jezusa spravijo s poti, je bil že gotov od tistega dne, ko se je zvedelo, da je Jezus obudil mrtvega Lazarja. S tistim dogodkom je njegov ugled tako narastel, da se na farizeje narod kar nič ni več ogledal. Kaj si mislite, koliko opravlja so imeli, kako odstraniti njega, za katerim je vse drvelo...

Ko bi ne bilo to odrejeno v večnih načrtih božjih, ko bi ne bilo to za naše odrešenje neobhodno potrebno, pač bi se nikoli ne moglo zgoditi.

Bili so trdno odločeni vsi Jezusovi nasprotniki, da svoj naklep izpeljejo, pa naj stane kar hoče.

Toda ne na praznik, tako so na eni izmed sej sklenili. Ne na velikonočni praznik, ker to bi bilo nevarno. Prevelika množica naroda, ki je bila v mestu tiste dneve, bi se uprla. Toda glej ironije. Božji sklepi so pa bili, da naj se prav za praznik zgodi, ker judovska velika noč je bila prav spomin rešitve iz egiptovske sužnosti, velikonočno jagnje pa predpoda darovanega Kristusa. Nujno je bilo torej, da se izvrši Kristusova daritev na dan, ko se je klalo velikonočno jagnje. Ker je Jezus sam vse te stvari dobro vedel, je zato on sam s svojimi apostoli jedel jagnje toliko preje, da so se vsi dogodki mogli prav v redu izvršiti. Zadnja večerja se je vršila v četrtek pod večer. Dejansko je pa bil dan velikonočnega jagnjeta petek. Sobota je pa bil že spomin izhoda iz Egipta.

Jezus je tako v četrtek zvečer zaključil staro zavezo z obrednim velikonočnim jagnjetom in postavil novo daritveno jagnje, ki je on sam v Svetem Rešnjem Telesu, ki ga je oni veliki večer postavil. Ustanovil je tedaj sveto mašo, ki je od tedaj edina vredna daritev pred Bogom.

Kdor ima le malo želje, da spozna Gospoda Jezusa, naj vzame v roke evangelijska poročila, ki o poteku svede večerje pričajo, in bo moral Jezusa v ljubezni. Toлика ljubezen diha iz njegovih besed in dejanj.

Bridki so bili prizori z Judežem, ki je odšel, da Jezusa izda. Neizrekljiva ljubezen Jezusova diha iz njim. Saj je bila celo zadnja beseda Jezusova do Judeža: prijatelj... izrečena z nedopovedljivo milino. Še mu je ponujal odpuščanje...

Toda, sledilo je kar je slediti moralo.

Ujeli so ga. Lahko bi se branil. Saj je to tudi pokazal, ko jih je s samim pogledom vse vrgel na tla, da so trepetali strahu pred njim. Storil je to radi tega, da so pustili v miru njegove učence, ki bi jih sicer tudi spravili s pota.

JEZUS PRED JUDOVSKIM SODIŠČEM

Kako zelo je skrbelo Jezusove nasprotnike, vidimo iz tega, da so se sredi noči zbrali, da urno uredijo zadevo

in da jo kar moči skrijejo.

Treba ga je spraviti s pota, to je bilo jasno zanje. Toda, kako dobiti proti njemu očitek, po katerem paragrafu naj ga sodijo, to je bilo glavno.

Niso štedili denarja. Vsem pustolovcem in lopovom se je nudila lepa prilika, in vsem zločincem so dali ponudbo, naj nastopijo proti Kristusu s tožbami.

Pač poučna zgodba, jeli! Vedno so bili te vrste ljudje, ki so Kristusa tožili in ga tožijo danes...

Tisti, ki bo dobro tožil, bo dobil lepo nagrado, tako je bilo povedano v tajni okrožnici.

Jasno, da se jih je oglasilo mnogo.

Drug za drugim so stopali pred Kajfa in druge sodnike, ki so jih zasliševali. Toda imeli so smolo. Kar je trdil eden, je bilo čisto v nasprotju s tem, kar je govoril drugi za njim. Šele na zadnje so dobili pravega.

Ta je pa celo nekaj pametnega in resničnega povedal: "Ta človek", takole je pričal, "je rekel: poderite judovski tempelj, in jaz ga bom v treh dneh nazaj postavil"... In bili sta dve priči, ki sta se v tem vendar le ujemali, dasi nista bili v besedah čisto edina.

Zmagoslavno je ugotovil Kajfa: "pomislite! Iz našega svetega templja se je norčeval... In so hlinili vsi nepopisno žalost. Saj je to vendar nekaj bogokletnega. On se je pregrešil zoper tempelj, torej zoper samega Jahveta (Boga).

Tožba sicer ni bila točna. Jezus je izrekel slične besede, a pokazal na svoje telo, ki je tisti tempelj, o katerem je on napovedal: vi boste ta tempelj podrli, jaz ga bom pa od mrtvih obudil...

Za sodnike je bilo dovolj. Vsi so zaklicali, da je zaslužil smrtno kazen.

Toda, dobro so vedeli, da je tudi to le pretveza. Zato je pa Kajfa še enkrat poskusil. In se mu je sijajno obneslo.

Povej nam, pri živem Bogu te zarotim, ali si ti res Kristus sin božji?

Jasen je bil Jezusov odgovor:

"Da, sem. Prepričal se boš pa o tem tedaj, ko me boš videl na desnici božji.

Imenitna poteza se je Kajfu sijajno posrečila. Saj je bila postava taka, da se mora obsoditi na smrt, kdor se dela sina božjega... In evo ga zatoženca, ki je pred celim zborom trdil, da je sin božji.

V znak silne žalosti si je Kajfa pretrgal oblačila in slovesno izjavil: Nobene priče ne potrebujemo več. Saj ste sami slišali, da se dela sina božjega. Kaj se vam zdi?

Zmagal je to pot Kajfa in njegovi sokrivci. Ni jim bilo žal, da so zgubili celo noč. Saj so vendarle našli nekaj, s čemer bodo nevedno ljudstvo prepričali, da se je Jezus pregrešil zoper Mozesovo postavo.

JEZUS PRED RIMSKIM SODIŠČEM

Toda zadeva s tem še ni bila končana. Judovsko sodišče je pač moglo koga obsoditi, a obsodba se ni smela izvršiti brez odobritve civilne oblasti, ki je bila rimska, ker so v deželi tedaj gospodarili Rimljani.

Začela se je skrb z nova. Rimsko pravo je bilo namreč dosledno in natančno. Vedeli so, da bo treba navesti kak bolj močan razlog, ker sicer Pilat ne bo potrdil njihove sodbe.

Tudi za to so načrt točno izdelali.

Najbolje bo: Na vse zgodaj treba k Pilatu. Zjutraj bo zaspan in slabe volje, pa se mu ne bo ljubilo zadevo preiskavati in bo podpisal.

Tako so storili.

In ko je Pilat vprašal: Kaj pa je zakrivil, so imeli kaj lepo tožbo: "Če bi ne bil hudodelec, ti ga ne bi pri-

peljali. Po čemu zgubljeni besede. Mi smo ga že obsodili. Prišli smo, da nam podpišeš", tako so skušali doseči svoj namen. In zunaj so imeli tolpo nahujskanih podkupljencev, ki so zahtevali smrtno obsodbo.

Pa je bil Pilat ono jutro že toliko slabe volje, da jo je hotel dati čutiti tudi ošabnim Judom.

"Torej kaj je zakrivil?"

"Brani cesarju davke dajati, kralja se dela, pravi da je sin božji, ljudi punta po vsej deželi od Galileje do Jeruzalema".

Pilat je bil brihten človek. Takoj je spoznal, da je v igri hudobija. Skušal se je izmakniti.

"Ali je mar Galilejec?" je vprašal. In ko je dobil pozitiven odgovor, je ukazal peljati Jezusa pred kralja Heroda, ki je bil v Galileji kompetenten in ki se je tiste dneve mudil v Jeruzalemu.

Res so odšli z Jezusom do Heroda. Toda tudi on ni imel volje za to stvar in je sodil, da je kompetenten edino le Pilat.

Razburjenje med Jezusovimi sovražniki je rastlo. Skrbelo jih je, kako bodo svoj načrt izvedli. Skrbelo jih je pa tudi, kaj če narod spregleda njihove zvijače in vtegne vsa stvar postati nevarna zanje. Zato so določili sedaj: za vsako ceno in čimprej. Ne bomo čakali čez soboto. Kar takoj, kar danes, to je na veliki petek, prav na večer velikonočnega jagnjeta torej! Nehote so sodelovali k temu, da se bo predpodoba natančno uresničila.

PILAT IZJAVI DA JE JEZUS NEDOLŽEN

Kar ustrašil se je Pilat, ko jih je imel zopet pred seboj. Toda sedaj ni kazalo drugega, kakor zadevo urediti. Zahteval je torej, da naj ga po predpisih zatožijo. Tožili so ga vse kot preje.

Po vrsti je Pilat Jezusa zasliševal: kaj je s tistim, da se kralja dela, kako ljudi punta, če res šunta proti davkom...

Sprevidel je Pilat, da je vse laž in da so ga le iz zavisti izdali.

"Jaz ne najdem na njem nobene krivice, tako je izjavil. Spustil ga bom."

Toda joj. To se ne sme zgoditi. Iz vrst tožnikov so začele padati grožnje.

Ne bi rad Pilat prišel v zamero, pa tudi krivičen sodnik ne bi hotel biti, zato je iskal izhoda. Spomnil se je na staro navado, da je za Veliko noč vselej izpustil Judom tistega obtoženca, katerega je narod zahteval. In tega se je poslužil tudi to pot. Ni bil slab njegov načrt. Najhujšega med vsemi kaznjenci, večkratnega ubijalca in razbojnika je postavil ob stran Jezusu in naj si izbere enega od obeh zatožencev, da ga jim bo spustil.

Nahujskana množica se je enoglasno odločila za Barabo... Neverjeten prizor, ki se je v zgodovini Cerkve Kristusove že nešteto krat ponovil. Kdor hoče to razumeti naj študira zgodovino protiverskih revolucij in bo vedno našel ponovljeno isto zgodbo, kako je nahujskana množica zavrгла vero in Kristusa in se odločila za hudo delce, katere si je za voditelje postavila... To so pač dela teme in nakane satanove, kateri po tej poti ravno največ nesreče in pogube zaseje med ljudi.

Spet je Pilat skušal prepričati tožilce, da je Jezus nedolžen.

Oni so pa vpili: "Kako, njega, ki se sina božjega dela, hočeš razglasiti za nedolžnega?"

Namigavali so s tem na to, da so Rimljani svojega cesarja častili kot "sina božjega"...

"Sin božji si?" je Jezusa malo zasmehljivo vprašal, "Zakaj si pa prišel iz nebes?"

Tedaj je Jezus dal odgovor, katerega nikdar ne bodo ljudje dosti premislili: "Zato sem prišel na svet da izpričam Resnico. Vsak kdor je iz Boga posluša moj glas."

Skomignil je Pilat in negotov dejal: "Kaj je resnica?..."

Rad bi ga izpustil, toda ti spletkarski Judje se mu bodo kruto maščevali. Po prevdarku se je odločil za nov poskus. Če ga bodo videli razbičanega, krvavega, morda se jim bo smilil. In tako bodo le odnemhali od svoje zahteve, tako si je mislil.

Pretepsti ga bom dal, in potem ga bom izpustil, tako je odločil in ga izročil vojakom, da ga bičajo po tedanji navadi.

Pač čudna stvar. Jasno priča Pilat, da je Jezus nedolžen, pa vseeno ga obsodi na bičanje. Toda kljub temu je to njegovo zadržanje značilno in pomembno za dokaz Jezusove nedolžnosti. Štirje evangelisti nam soglasno podajajo tako pričevanje in človek, ki ta poročila bere, se mora ukloniti in priznati, da je Jezus res Večni sin božji.

Tudi ta poskus se je Pilatu izjalovil.

Nahujskana množica je zahtevala obsodbo tudi potem. Ni se ji smilil razbičani, krvavi, ponižani Kristus.

Besno so tulili: Križaj ga, križaj ga!

Pač je že bolela Pilata glava od vsega tega. In tedaj je pa še žena njegova poslala glas: Nič ne imej opraviti s tem pravičnim, zakaj močno sem trpela v sanjah zaradi njega”.

Kot da se je vse zarotilo. Že je bil na tem da obsodbo na pritisk podpiše. Sedaj pa spet žena s svojo no-
vico...

In ga je hotel res izpustiti.

Tedaj so pa čisto očitno vstali zoper njega in mu zagrozili: Če tega izpustiš, potem te gremo pa cesarju tožiti.

Te grožnje se je ustašil Pilat. Imel je namreč nekaj masla na glavi, ker je pred nekaj meseci zagrešil neko nepravilnost. Na to so eikali, ko so ono grožnjo izre-

kli. In cesar bi najbrže ne imel volje zasliševati njega temveč bi ga kar takoj reduciriral... brez pokojnine seveda...

Pa še tedaj si je Pilat umil roke in izjavil: Jaz sem nedolžen pri krvi tega pravičnega. Vi glejte!

Na križ so pribili kot vzrok obsodbe: Jezus Nazareški, Kralj Judovski.

Tako je bil Sin božji sojen in tako obsojen. Še zadnja beseda sodnikova je bila izjava, da je Jezus nedolžen.

Voda seveda Pilatove krivde ni očistila. Zgodilo se pa je, kar se je zgoditi moralo, nam vsem v odrešenje, vsem nedolžno trpečim pa v tolažbo in upanje, ker sedaj vsak razume, da so človeške sodbe le začasne. Več ne so pa samo sodbe božje.

PO ARGENTINI SEM IN TJA

19. februarja ob pol na poldne se je premaknil vlak iz Retira. V dolgi verigi se je plazil gori čez Paternal. Ponašal se je z zlatim imenom "Internacional", ki trikrat tedensko drži po železni cesti proge Pacifico (FCP), naravnost v Mendoza in potem še naprej čez Ande prav do Tihega Oceana — Pacífica. Nekih 14 dolgih voz je imel vlak. Sedem je bilo spalnih. Saj je pa tudi časa dovolj za vse na tako dolgi vožnji. Predno bo drugo jutro šest ura, si bo spanja marsikdo želel. Tisti pa, katerega je bilo volja, se je lahko naselili v spalni voz že na začetku pota. Seveda ne zastonj. Ta stvar stane 14 pesov.

Kmalu je bil vlak v polnem zaletu. Kar švigale so mimo postaje. Že nas je pozdravljala lurška cerkev, toda nič se nismo zmenili. In prav tako v Hurlinghamu, kjer delajo v tovarni gumijastih obročev tudi nekateri naši, tako Troha Stane in Martin Zidar; samo švignili smo mimo in dalje ven v širono argentinsko ravan. Švignila so mimo imena, ki sem jih že večkrat bral. Menda na mlečnih vrčih, ker od tam prihaja mleko v Buenos Aires, tako J. C. Paz... Open Door, kjer je tudi norišnica... Niti v Pilarju se nismo stuavili. Šele v Mercedes je vlaku zmanjkalo sape. 110 km smo preleteli v eni sapi.

Mercedes je provincijsko mesto, ki šteje kakih 35.000 prebivalcev. Je sedež škofije in mnogih civilnih oblasti. Tam okoli po estancijah živijo tudi nekateri Slovenci. Pač sem se domislil tudi jaz "strica" Leskovca. Lojzeta, toda moje oči ga vseeno niso mogle nikjer najti. In tem manj, ker živi kakih 20 km daleč zunaj.

Spet smo zdrveli dalje. Treba je bilo kar urno, kajti 1100 km je čedna pot, ki je niti železen konj ne zmore brez sape. Skozi samo brezkončno ravnino smo hiteli dalje. Skozi Junin, skozi Rufino. Zapustili smo že provincijo Buenos Aires, in držali že po Santa Fe in naprej v Prov. Córdoba. Skozi vse te province reže železnica, seveda na skrajnem jugu. Pa čim dalje notri v deželo bežiš, bolj mrtev je svet. Zginila so zelena polja. Le okoli naselbin, ki se vrste na 30 do 50 km vidiš sledov človeškega dela, sicer pa mrtvo leži polje, po katerem se pase kak konj ali ovčje črede ali pa ni živega bitja.

Ob 9 uri zvečer smo bili v Mackenni. Malo mesto s kakimi 10.000 prebivalci je to. Žive le od polja in živine. Tudi par slovenskih družin živi tam. Tedaj se je pa nebo nižalo in je bila noč. Le to sem še mogel videti, da je pokrajina dobila drugo podobo. Male vspetine so spremljale našo pot.

"Médanos"... sipine, tako mi je pojasnil sopot-

nik. To so potujoči griči. Sedaj so sicer precej stalni, toda včasih so leta, ko je veter hujši in jih kar naprej pomika.

To so že predstaje provincije "San Luis", ki spada med najrevnejše dežele te zemlje.

No, jaz sem se za te stvari malo menil. Saj je bila noč in ni mi bilo do tega da bi bil z veščami. Tem manj mi je bilo do tega, ker je treba čuvati energije za drugi dan. Poslovil sem se od tovarišev pri večerji, ki so bili nek buenosajreški trgovec in neka Čilenka, ki se je vračala iz potovanja po Evropi. Torej lahko noč! Od Mackenne dalje sem si naročil posteljo. 8 \$ je bila draga. Pa treba je gospodarno delati s svojimi silami. Če ne bom po noči spal, bom po dnevi dremal. To pa ni za potovanje.

Enakomerno so drvela kolesa dalje. Enakomeren takt te kmalu zaziblje v sladko spanje. Ko smo stali v Daractu so me še prebudile maškare, katerih je bilo tisti dan — saj je bila pustna nedelja — povsod mnogo več, kot druge dni — pametnih ljudi. Saj pust, ki mu tukaj rečejo karnaval, je tisti srečni dan, ko vsi norci brez sramu lahko tudi na zunaj pokažejo svojo norost... No, pa naj jim bo. Da bi le na pepelnično sredo spet pamet srečali! — tako sem jim zaželel in se obrnil na drugo stran. Potem pa ne vem več, kaj se je godilo.

Kar nenadno mi je skozi odprto okno začela vdirati luč. Dosti me je stalo, predno sem se zavedel, kaj je z menoj. Vsekako mora biti kako večje mesto, da je luči toliko. Pogledam na uro. Šest proč... Hm, lepa stvar. Pa sem naročil slugi, naj me 10 minut pred šesto zbudi... Hitro sem bil na nogah. Saj je vlak že zastavljal svoj tek. Smo že v Mendози... Kar hitro sem bil gotov. Torej dobro.

Že je molil ekózi okno glavo postrešček. Nosil bi mi rad moj kovček. Saj ni treba, tako sem mislil. Pa je bil le siten. Naj mu bo. In kar pograbi in teče. Le kam ga nese? Kar skrbelo me je.

Tedaj se mi je posvetilo. Mnogi potniki gredo dalje v Čile. V Mendози je vlaka konec. Pred leti je namreč povodenj razdrla železnico. Sedaj se vozijo čez Ande omnibusi. In res, prav tja na tovarni auto je vrgel moj kovček... Komaj sem si ga rešil in krenil po Mendози.

V DEŽELI SLADKEGA VINA

Mendoza je najbolj sloveča po svojem vinu in sadju. Mislim namreč provincijo Mendoza, ki je kar velika deželica. Saj meri 167.000 km², na katerih živi komaj 450.000 prebivalcev. Trta in hruške imajo torej prostora dovolj.

Stopil sem, da si poiščem kako cerkev. Kmalu sem stal pred njo. Ravno odpirali so jo. Našel sem v zakristiji patra frančiškana in se kar pripravil na sveto mašo.

Potem pa dalje. Ni da bi človek zgubljal čas. Saj ura je bila skoro osem.

Kje je oficina de turismo, sem povprašal.

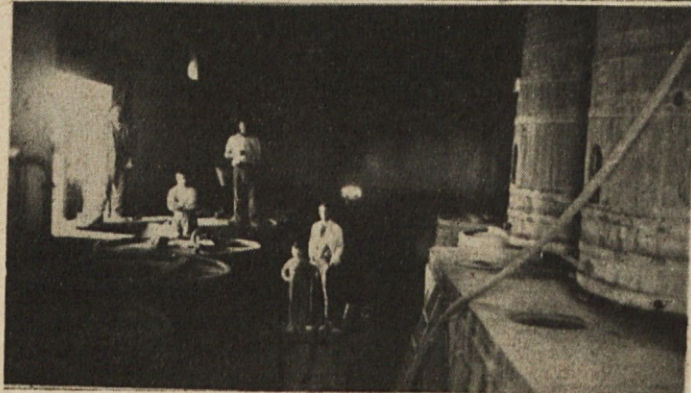
Po lepi ulici me je vodila pot. Av. San Martin je to. Pa ne po svetniku tega imena, temveč po San Martinu, slovitem generalu, ki nosi največ zasluge za osvoboditev Amerike izpod španske nadoblasti. Njegovemu spominu je posvečen zato tudi krasen park, ki se z njim Mendoza ponaša in za parkom stoji "holm slave" (Cerro de la Gloria), lep in prebogati spomenik, ki stoji na precej visokem holmu in predstavlja nekatere prizore iz San Martinove slave v Mendoza.

V času generala San Martina je bila Mendoza znatno mesto. Štela je 2500 prebivalcev. Vse dežele Cuyo, ozemlje kakih pol milijona km², je imelo 40.000 prebivalcev. San Martin je prišel v Mendoza leta 1814. Bilo je to v času osvobodilnih bojev. Argentina je bila že svobodna, toda iz severa iz Perú in iz Čile so jo še vedno ogrožale kraljeve španske čete. San Martin je organiziral 4000 mož broječo vojsko (Ejército de los Andes), v kateri so imeli glavno vlogo "gauči" in je šel v Čile. To njegovo podjetje je bilo nekaj silnega. Saj do tlej ni nihče verjel, da bi bilo mogoče prekoračiti Ande v tistem delu, kjer soravno najvišje gore. 17. januarja 1817 je San Martinova armada prekoračila Ande in je s tem napočil dan svobode za Čile. Potem je pa šel boj dalje v Perú in Bolivijo in je bila tako vsa južna Amerika brez španskega strahu. S tem je San Martin postal najbolj znamenita zgodovinska osebnost za vse španske dežele v Južni Ameriki.

Osebnost je pa San Martin bil tudi mož, ki zasluži vso čast. Nadvse skromen, ki zase ni ničesar zahteval in ki tudi nobene druge ambicije ni imel, kakor nastopiti proti nasilju in krivicam, ki so jih v tistem času delali samopašni zastopniki španske oblasti. Bil je tudi mož globoke vere. Ko je svojo osvobodilno nalogo izpolnil, se je umaknil iz javnega življenja....

**

Oficina del Turismo. Zaprto! Ob pol 9 uri! Hm,

Vinski hram g. Periča v Lujanu pri Mendoza.

čudna stvar! Kakšni planinci, ki so taki zaspanci! Pa sem zvedel naprej — danes je "feriado" — praznik v uradih. Le zakaj... za pustni pondeljek! In jutri spet, ko bo pustni torek... pa ne mislite, da zato, da bodo šli k maši....

Lep turizem, kaj!

Pa dobro. Saj kdo drugi tudi kaj ve.

Dognal sem da v San Rafael, kamor sem se namenil še tisti dan, lahko grem skozi Luján de Cuyo, kjer me je že pričakoval rojak iz Bele krajine Anton Hočever iz Rosalnice. Dopoldne torej grem do njega, popoldne pa naprej. Kar hitro sem bil na odhodni postaji omnibusa za Luján, kamor vozijo mnoga vozila. Vsake pol ure je gotovo prilika, da se pelješ tjakaj.

V VINOGRAD IN VINSKI HRAM

Kar navzdol po Avenidi San Martin smo jo ubrali. Že smo bili v Godoy Cruz, ki tvori danes z Mendoza že strnjeno mesto. Kmalu smo bili izven obzidja. Objela nas je zelena narava. Skozi drevje in osamele hiše teče pogled tja po polju. Na levo stran vidiš sam vinograd, kamor oko nese, če ti pogleda ne zastavi skupina drevja ali hiš. Na desno pa se svet polagoma dviga vse više, dokler gori nekje, ne daleč, zamre sočna trta in osamelom grmičje. Oznanja, da tisti svet že ni več za nobeno rabo. In vse više raste breg v strmo andsko predhribje.

20 km je do Lujana. Že smo bili na trgu. Skoro na željeno mesto me je postavil omnibus. Komaj kvadro pota sem še imel in že sem potrkal na vrata v ulici Santa Maria de Oro. Ni bila še ura 11.

Vprašal sem po Jugoslovanih.

Oni gospod tamle! so mi pokazali.

Velikemu človeku se mstopil nasproti. 60 leten mož.

Nisem se varal, ko se mi je zdelo, da to ne bo metličan Hočever... Govoril sem z gospodarem hiše Peričem, Dalmatincem.

S čim na vam ostrežem? Želite žganja, ali vina...

Za grozd sem zaprosil. Po čem naj vendar vprašam preje v deželi grozdja kot po tem zlahtnem sadu, ki ga imajo gotovo pri roki. Kmalu smo se dogovorili, da ima Perič pol ure hoda daleč lep vinograd in hram. Že je bil sin na delu, da zapreže kamijon in v pol ure smo že bili v vinogradu.

Zdržali smo čez Río Mendoza in kmalu onstran mostu zavili na levo. Mimo dveh ali treh drugih zidane in bili smo na mestu.

Na večje ali manjše kose je razdeljena ravnina. Po nekaj ha meri vsak vinograd, ki ima pri vhodu vinski hram, ki pa navadno nima kdo ve kaj posebno značilne oblike. Dolg, širok in nizek zaboj je to, vkopan precej globoko v zemljo.

Vstopil smo v hram.

Pač. Nekaj vina že mora imeti prostora tukajle notri, tako sem ugotovil! V dveh vrstah stoje sodi. In kakšni sodi! Še stari Diogen, o katerem pravijo, da je živel v sodu in da nobene želje na svetu ni imel, bi se takele posode razveselil, ker bi mu prav dobro služila. Po trije slovenski vinogradniki bi morali spraviti skupaj ves pridelek, da bi tako posodo napolnili. 90 hl je že nekaj, kaj ne!

In takihle posod je cela vrsta.

Tule spodaj, je potrkal gospodar z nogo je tudi vino.

Zares ni imelo podobe, zato sem vprašal: tole spodaj pod nogami?

Da tole. Kar kubična kad je, ki drži 420 hl. In je sedaj že polna. Ga homo pokusili.

In vse teposode napolnite vsako leto, sem pokazal

tja po kleti.

Da. Vse. 2000 hl je pridelka, če je letina normalna. In kam oddaste vino?

Na Dock Sudu ga jemlje nek Italijan. 20 ali 30 bordalez na mesec (bordaleza je sodček 200 litrov). Drugega stalnega odjemalca imam v Rosariju.

Med tem je z natega potegnil vino iz velikega soda.

Krasna kapljica. Črnina kot teran. Močna kot strup. In kak okus. Kot da pijem najboljšo belokranjsko portugalsko, ali kraški teran.

Kaj se vam zdi? je vprašal Perič.

Da se v Buenos Airesu za drage denarje ne dobi takega vina.

Jaz ga pa po 12 centov prodam. Gostilničar mora plačati še 6 ct. državnega davka, potem nekaj provincijalnega in prevoz. Lahko bi ga točili takega za male denarje. Vino Torro bi moralo biti tako, pa... In pomislite. Pred leti sem ga prodajal po 5 ct liter. Mnogi so ga raje proč zlihi.

Da to je dežela za vino. Na Braču ga vsi otočani ne pridelajo toliko kot Perič sam tukaj. In vendar je Perič še med manjšimi vinogradniki. Njegovi vinogradi merijo le 14 ha. Večji posestniki imajo celo 10 krat toliko.

Seveda imajo za prešanje in točenje vse motorne naprave. Tamkaj ob strani stoji dvojna hidraulična stiskalnica, rebljalniki, ki jih žene elektrika in pumpa.

Ali vino dobro obstane?

Seveda se ohrani dobro. Samo nekaj je treba. Doma pri meni ste videli črne lanske tropine. Tistih tropin vselej primešamo novemu tropu, ker mu dajo več kisline. Vsega ima tukaj vino dovolj. Sladkorja v izobilju. Kisline pa premalo. Treba si je pomagati na ta način. Ko bi se temu vinu dala tista kislina, ki jo ima eviček odveč, to bi bila pijača.

TAM ZADAJ ZA HRAMOM PA TRSEK STOJI.

V dveh delih se vlečejo dolge ravne vrste v vinogradu. Tu in tam kaka breskev drugo pa sama trta. Že tedaj, še mesec pred trgatvijo, je bilo grozdje črno. Odragal sem jagodo. Saj je že zrelo, sem menil in iskal z očmi tja skozi trte. Ne, tu pa ne velja beseda "vinske gorice". Vse je ravno.

In grozdje je bilo res že kar zrelo.

Za namizo že, za vino pa še ne. Tako je pojasnil gospodar. Še mesec dni bomo čakali trgatve. Takrat bi morali priti pogledat. Saj takrat je naš največji praznik. Sam predsednik republike pride gori. Morda bo prišel letos celo do nas.

Pa se grozdje do tedaj ne bo nič kvarilo?

Kaj še. Saj tukaj ni nikoli dežja. To se pravi kdaj kdaj ga imamo kako kapljo, toda na tisti dež se nihče ne zanaša. Če bi nam trta rodila od vlage ki pride iz dežja, bi rodila trnje.

Poglejte, tole je naš dež, mi je pokazal v jarek, po katerem je prav tedaj pritekla voda. Vse umetno zalivamo. Na reki Mendoza so namakalne naprave in je potem vse natančno urejeno, kdaj komu vodo spuste in koliko časa jo sme imeti.

Zares. Umazanorjava je pritekla voda. Morda je komaj dan ali dva ko je bila še led visoko gori pod Akonkaguo in ni še imela časa, da bi se očistila v drveči strugi. Sedaj naj pa pomaga trti, da donese bolj poln sad.

Da, tak je naš dež. Koder se ne zaliva umetno, tam pa nič ne zraste. Vsa voda, kolikor jo reke prinese gre tako po poljih in zalije nasade in sestve in vinograde. Dež pa komaj poznamo. In kadar pride, tedaj pa tudi ne zna, kako se mora pameten dež zadržati.

In breskve, ali teh ne pridelujete za prodajo?

Ne. To je le za dom. Izvolite in mi je ponudil krasen sad.

To je božji dar, sem menil. Mi v mestih jemo vse sadje potrgano zeleno in dozorelo v ledenicah. Kako naj bi imelo kak pošten okus. To je pa res breskvica, kakršne je Bog ustvaril.

Po sredi vinograda teče široka steza, ki jo obdaja kot ograja trta, ki je visoko gori splezala in se iz zelenja bistro smehlja. Tam na kraju je vinski hram, dalje tam so topoli in za njimi sosedov hram in tako spet na levo in na desno. Na vzhodu sameva nizko brdo na zapadu pa rastejo v višino veličastne gore, ki so oni dan skrile v megleno belino svoje veličastne vrhove.

Vse v zelenju, polno življenja, tam nekje šumi reka, na obzorju pa na eni strani nizka brda, na drugi mogočne gore, vsepovsod pa skupine drevja... kako čudovita podoba za človeka, kateri živi leto in dan med visokimi stenami mesta, postavljenega na brezmejni planjavi, na kateri samo oblaki spreminjajo podobo obzorja...

Ni zastoj Luján de Cuyo imenovan "mendoški raj".

Mesto samo ni Bog ve kaj. Ima kakih 20.000 ljudi, toda vse živi od vina in pa od namakalnih naprav, ker blizu Lujana je oni jez, ki zajema vodo, da jo razpeljavajo potem pa vsej okolici.

Ker je med vsemi rekami v pronicavi ravno Mendoza najbolj velika, so seveda tudi nanje namakalne naprave najbolj zglede. V celoti pa je v provinci Mendozi vseh namakalnih kanalov, ki razvajajo vodo 5000 km.

Vinstvo je v zadnjih desetletjih močno napredovalo. Od leta 1910 se je podvojilo ozemlje vinogradov, ki danes presega 100.000 ha. Sedaj so vinograde začeli že sekati, ker ni dobrega vinskega trga.

Ogledal sem si jaz Peričevo zidnico. Toda večina vinogradnikov ne izdelujejo sami vina, temveč prodajo grozdje. Firma Arizu je dobila letos ponudbo 170.000 ton grozdja samo v San Rafaelu. Plačali ga bodo po 4 centave kg. Junta Reguladora de vinos je odredila, da morajo vsa vinska podjetja obvezno preveti vse grozdje, kolikor ga bo ponudjenega, tako beremo v časnikih.

NAROBE JE TUDI PRAV.

Tako sem si ogledal v glavnem, kak je vinograd in trta v Mendozi, kjer se ne boje ne paleža ne gnilobe, tudi kosov in škorcev jih ni strah, ker je sladkih jagod le preveč, da bi kaki taki sladkokljuni zares kaj škode napraviti mogli. Da so kršeni tatovi bolj nevarni je jasno, a resna nevarnost je edino toča, ki se pa tudi redko pokaže. Pridelovanje vina je torej mnogo manj draga stvar kot po slovenskih deželah.

Vfrgal sem si še bogat grozd in stopil na kamijon. Spet čez most in smo bili na domu. Med tem je že prišel z dela moj znanec Anton Hočevnar, doma iz Rosalnice pri Metliki. Saj me je že preje sprejela njegova žena. Toda ona ni Slovenka. Saj me je sprejela z vso vljudnostjo in mi ponudila karkoli bi želel, a sedaj šele, ko je prišel mož smo bili kot "doma". Kje je ta, kje oni znanec, tako sva modrovala o Metličanih, kjer sem bil jaz prav tedaj kaplan, ko je vse hitelo v Argentino, "deželo srebra, kjer celo srebrna reka teče"... Pa so se porazgubili, kakor dež, kateremu vsaka kaplja išče svojo lastno pot. Povsod jih je več kot v Buenos Airesu.

Tako je čas hitro bežal. Kmalu bo ura tri, ko pride omnibus ki pelje v San Rafael.

Tukaj se pa začne smola. Pa saj tudi smola prav

pride, tako smo vedeli doma, ko smo jo hodili brat, da so potem kuhali iz nje "cepilno smolo"...

Ob 3 uri sem že čakal tam. Perič mi je pa družbo delal. Pridrvel je sedaj omnibus za Mendozo ali od tam sedaj kamijon, sedaj petrolejski tank, sedaj gosposki auto... vsega je prišlo po cesti. Tudi mule in osli... le čakane omnibusa od nikoder.

Ti smola taka. Saj je vedno tako, da kadar začneš čakati nikoli ne dočakaš. Ti pokora ti, sem si mislil. Se najbrže pripravlja na maškerado, ker bo jutri pustni torek... No, prav gotovo, da se omnibus ni nič menil za naše sodbe in obsodbe. Še malo ne. Saj je to dobro dokazal, tedaj, ko je nazadnje z enourno zamudo le res prišel. Ves zelen, kot kuščar ali šebolj, pa ne od sramu temveč od zelene barve, s katero hoče biti simpatičen... Meni je pa grd obraz pokazal.

Bil je poln. Torej kaj hočemo. Ni prostora... Hm, škoda, da nima sore, sem si mislil. Pa tudi to bi bilo malo predolgo, kajti 200 km daleč sedeti na sori... kaj se vam zdi. Bi se najbrže tudi kje žulj napravil...

Pa hodi z Bogom. Ne, z zelenim se že ne peljem!

Saj pravijo, da ima vsaka medalja dve strani. In tudi vsak dogodek. Edino, kar je bile narobe, je to, da sem zapravil eno uro in pol časa s praznim čakanjem... In nazadnje: saj je tudi to le kratko v primeri z večnostjo in — tudi z dolgimi poti, ki mi jih je bilo napraviti.

Torej nazaj v Mendozo. Bom pa jutri zjutraj potoval.

Ustavil sem se v ulici Lavalles v pensionu Lavalles, kjer ima svojo pisarno omnibus za San Rafael.

Železniški vozni red mi je kazal, da hodijo tudi motorni vlaki, toda mene je bolj mikala druga pot. Vlak gre namreč po drugi strani, kjer je svet manj zanimiv. Omnibus pa ubera po taki poti, ki mi je obetala lep razgled na planine.

Torej jutri ob 6 uri, tako sem namenil in si zagotovil mesto.

Hm, ob 6 uri! Za Mendozo je to močno zgodaj. Po tedanji uri, ki je bila za eno uro pred pravo, je pomenilo v Mendozi še trdo noč. Saj se je komaj ob 7 uri danilo. Pa, saj kolesa se vseeno obračajo in zaspal pa menda ne bom. Toda kdo ve?

Vsekako je treba preostali dan dneva dobro izrabiti.

Torej kar na delo. Kje so naši ljudje? V Infiernillos, tako mi kaže naslov.

Infiernillos... čudno zveni to... Kravja dolina je čisto krščansko ime, toda... toda "peklenska vas", pa prav res nič dobrega ne pomeni.

Hm, in če me napadejo razbojniki in roparji...

No, ta skrb je pač nepotrebna. Vzeti mi nimajo kaj... Tistih par grošev, ki sem jih imel, bi dva prav kmalu lahko zapila, saj sem šel na potovanje skoro brez denarja. Kje pa naj ga bi vzel. Če se ne bi zanašal na to, da bom na potu prišel do naših dobrih ljudi, ki me bodo popotnega gostoljubno pod strehu vzeli in ki mi bodo tudi kak peso za naročnino Duhovnega življenja prispevali, saj bi niti ne ganil z doma... Torej tudi tako je bilo prav. Se mi ni bilo treba bati tatov v "pekleni vasi".

Kmalu sem bil tam. Hiše in ulice so res kup revščine. Kadar bi pritisnil deževni čas, ne prideš nikamor. No, oni dan sem jo lahko rezal skozi debeli prah in kmalu sem tudi stal pri slovenskih vratih.

Nepopisno se je začudila gospa Brozina, ko je slišala slovenski pozdrav. Saj je slišala o tem, da pridem, toda; tega pa le niso mislili, da se bom pokazal tudi v "peklensko vas".

Da bi kdaj to dočakala, da pride k nam slovenski duhovnik, tega pač ne bi nikoli verjela. Saj sem mislila, da smo mi tukaj tako pozabljeni, da nihče ne ve za nas. Pa vendar nas je tukaj tudi nekaj Slovencev. Tamle živijo Planinškovi iz Dolenjskega.

Da. Zanje vem. Saj mi jih je moj stric priporočil, ki je v njihovem kraju župnik.

Med tem je že mala Minka zvedela novico in sta prišla brat in sestra, ki sta pred nekaj meseci prišla z materjo iz Evrope, da vidita spet slovenskega gospoda.

Tudi tamle so Slovenci, pa sedaj ni nikogar doma. Tukaj smo torej kar tri družine.

Le kako bi vam postregla, je skrbela, in hitro pogrnjala mizo.

In mož, kaj dela on?

Prav danes je šel v Tupungato. Sedaj bo delal tam nekaj časa. To je daleč. Komaj dvakrat na teden gre tja.

Brozinovi in Planinškovi pred hišo.

V Peričevem vinogradu

omnibus. To je tam v gorah. Tam teče petrolej. Takole gredo naši za delom. Slabo je v Mendozi.

Prav tako mi je potrdil tudi Planinšek, ki sem ga dobil doma. Preje je delal pri namakalnih napravah. Sedaj so zelo reducirali. Človek tako živi od čang, od dela, ki ga tako mimogrede najdem. Stalne zaposlitve pa ni. Saj so nekateri celo svoje hiše morali pustiti in iti drugam za zaslužkom. Žena dela, a žensko delo je tukaj dosti manj plačano, kot v Buenos Airesu. Če bi človek imel kaj upanja, da pridem do kakega dela, danes že bi odpotoval v Buenos Aires, tako je menil Planinšek, ki se mi je ponudil, da me spremlja še naprej, da poiščeva kaj naših ljudi.

Kmalu sva bila na "Dispensa Trieste". Spet so se začudili. Tamkaj dela tudi žena Planinškova. Vidičevi pa, ki so gospodarji so pravi Tržačani, ki ti postrežejo z jedjo in pijačo pa tudi melonami in grozdem če želiš. Tamkaj je tudi zbirališče mendoških Slovencev. Če koga zanese pot v Mendozo, kar tam naj se tudi oglar

si, da bo zvedel za naše ljudi, na Av. San Martin 245.

Pa sva šla še dalje in se oglasila tudi na ulici Zapata, kjer imajo tudi nekateri napisan naslov. Moža Franca nisva našla doma. On je rojak iz Pivke, nekje iz Knežaka ali Vrem. Pa je že trideset let v deželi. Poročil se je s Čilenko in si je ustvaril dom v Mendozi. Ima precej dobro upeljšano podjetje, železno livarno. Od vseh naših v Mendozi, stoji on najbolje.

Tako sva s Planinškom stopala dalje in iskala in tudi našla še marsikoga našega. In nazadnje je le bilo prav; ker kdo ve kdaj bi našel bolj ugodno priliko, da bi naše ljudi poiskal, če jih ne bi ono popoldne. Saj v naslednjih dneh so nekateri spet morali odpotovati.

Kje bova pa dobila Franca Jurajevčiča, fanta iz Metlike? Pred 2 leti je sem prišel. Tam sem ga pa še katekizem učil v šoli.

In sva bila kmalu ene misli: na gostilno k donji Mariji, ker menda tam stanuje.

Ravno čas večerje je bil, ko sva vstopila. Našla sva ga, pa ne samega. Polna soba jih je bilo, ki so sedli k večerji ali pa k litru. Sami Dalmatinci. Eni pridni in delavni kot mravlje, drugi pa... o enem so povedoli, da sploh še nikoli ni prijel za resno delo, pa pravi da se brez dela tudi lahko živi.

Če bi znal brati in pisati, bi vse advokate ugnal.

Slovenska manjšina v Italiji ob krsti Pija XI.

O tem piše "Slovenec" vrste vredne ponatiska.

Ko se velika osebnost Pija Enajstega odmika od zemlje in časovnih borb, spremljana z žalostinkami vesoljnega krščanstva, se tudi slovenska manjšina v Italiji, katere jedro je verno in zvesto Cerkev, spoštljivo klanja odhajajočemu poglavarju katoliške Cerkve. Smrt Pija XI. je globoko odjeknila med duhovščino, v razumnistvu in v našem kmečkem in delavskem ljudstvu. Saj je Pij XI. v teku svoje 17 letne vladave, ki se časovno skoraj krije z dobo fašizma, po sili razmer večkrat globoko posegel v cerkveno življenje naše manjšine. Marsikateri ukrepi cerkvenih oblastnih za časa njegove vladave so se živo obravnavali, tudi kritizirali in ostro napadali. Saj nam je še živim spominu pekoča sramota, da so nekateri primorski možje, ki so že po svojem bistvu sovražili katolicizem, uprizorili gonjo za odpad od katoliške Cerkve, češ da papež sovraži Slovane. Kako pogosto se je tako razpravljanje vršilo brez vsakega poznavanja resničnih razmer in dejstev! Šele ko bodo čez dolgo dobo odprli vatikanske arhive, bo svetu in godovinski znanosti postalo jasno, da je veliki Pij XI. storil za našo manjšino mnogo dobrega, da se je za njene verske pravice večkrat boril in žrtvoval.

Čutimo dolžnost, da spominu toliko klevetanega papeža damo pravično zadoščenje in da mu v imenu slovenskih katoličanov Julijske krajine položimo ob krsto šopek hvaležnih spominov.

Papežu Piju XI. se precej časa vprašanje verske oskrbe narodnih manjšin ni toliko približalo, da bi se o njem uradno izjavil. Toda sam Bog ve — in slovenska škofa Sedej in Jeglič — koliko naporov in žrtev je stalo papeža, da je skozi 13 let branil ostro napadanega slovenskega nadškofa F. B. Sedeja na metropolitnem sedežu v Gorici! Svet je videl in sodil samo zadnji prizor te dolge tragične borbe, prizor, ki se je odigral en mesec pred smrtjo nadškofa Sedeja.

Kako je Pij XI. visoko cenil nadškofa F. B. Sedeja, priča sledeči dogodek. Častitljiv slovenski prelat

Lahko si mislite, da je bil tudi bolj učen kot jaz ne le v tem, kako se dobro vino pije, temveč tudi v veri. Celo papeža bi ugnal v kozji rog, če bi ga predse dobil...

No ja, brez takih modrosti tudi ni razgovora. Saj takih modrijanov imamo tudi v Buenos Airesu na kupe, slovenskih in hrvaških in gažegov in italjanov in križev... Vsekako smo se pomenili tudi marsikaj pametnega. Prav veseli so bili vsi, ko so imeli priliko videti in slišati duhovnika iz svoje domovine.

Tudi iskanega učenca Franca sem našel. Mehanik je. Pa sedaj trenutno je nezaposlen. In v Mendozi dobiti posel in dobiti dobro delo, to je kaj teška stvar.

Le prehitro je bežal čas. Že je bila noč. In v Mendozi je po tedanji premenjeni uri bil ob 9 uri skoraj še dan. Radi toliko bolj zapadne lege ima Mendoza za 40 minut kasnejšo sončno uro.

Kar pet fantov sva našla zbranih, ki stanujejo v enem delu mesta. Seveda smo se takoj spet dolgo zagovorili in marsikatero uganili.

Še predolgo smo se zagovorili. Saj je bila že 11 ura proč, ko smo se poslovili, da poiščemo, kje me čaka postelja.

(Nadaljevanje prihodnjich.)

je pred leti v zasebni avdijenciji izrazil svetemu očetu skrb, da trije duhovniki, ki so rovali na najvišjih mestih proti nadškofu Sedeju, dosežejo škofovsko mitro, kar bi bilo za Cerkev in za ljudstvo neprecenljiva škoda. — Papežu so se zablistale oči, pa je s kazalcem trikrat potrkal po mizi, rekoč: "Nikoli! Nikoli! Nikoli! Kdor se dotakne našega nadškofa Sedeja — nikoli ne bo imel našega zaupanja!" — In tako se je zgodilo.

Zgodovinski dokaz za svojo očetovsko ljubezen in pravičnost do slovenske narodne manjšine v Italiji je pa Pij XI. podal, ko se je pogajal s kraljevino Italijo za sklenitev konkordata. Zahteval je, da se v konkordat vključi posebna določba, da se narodnim manjšinam v Italiji prizna pravica, da smejo svobodno rabiti svoj jezik v cerkvenem žišljenju in posebno še pri verouku. Pogajanja med Vatikanom in italijansko vlado o tem predmetu so bila dolgotrajna in težavna. Papež je uspel le v toliko, da se je v členu 22. konkordata priznala "vernikom drugega jezika" pravica, da jih oskrbujejo dušni pastirji, duhovniki in škofje, ki so vešči njihovega jezika. Indiskrecije o tem silnem naporu papeža, da se vprašanje verske oskrbe slovenske, hrvaške in nemške manjšine v Italiji načelno reši in se z mednarodno pogodbo verske pravice teh manjšin zavarujejo, so prodrlle v javnost po knjigi "Date a Cesare", ki jo je spisal Mario Missiroli. (Ta knjiga je na indeksu in jo je založnik na željo vlade umaknil s trga.) Papež Pij XI. je smatral čl. 22. konkordata za načelen uspeh. Dr. Gregorij Rožman, tedaj profesor cerkvenega prava, je v "Času" 1929 napisal kratek, a temeljit komentar k temu členu. Ko je sv. oče nekaj let pozneje dobil v roke prevod tega članka, se je zelo razveselil in toplo pritrdil: "Da, tako smo hoteli, to je naš namen, to je pravi duh te določbe, da se sporazumno (med Cerkvijo in državo) zajamčijo naravne pravice manjšin!"

Isti duh pravičnosti je narekoval Piju XI., da je leta 1929 izjavil škofu Berningu iz Osnabrücka, ki mu je poverjeno skrbstvo za nemške katoľčane v inozemstvu: "Resnično, starši imajo naravno in božjo pravico, da zahtevajo, naj se njihovi otroci poučujejo o verskih resnicah v materinskem jeziku!" Iz tega načela, ki ga je papež sredi najhujše borbe potrdil, črpajo svojo moč in pravico tisoči in tisoči slovenskih in hrvaških

staršev.

Toda ne bi bili odkritosrčni, ko bi zamolčali, da so v dobi Pijevega pontifikata podrejena cerkvena oblastva večkrat kršila to načelo. Posebno v Istri so te duševne sirote s svojo zaslepljeno narodno mržnjo naravnost gonila slovanske verne množice iz svetišč. To počenjanje, ki mu marsikje še ni konca, gotovo ni bilo po namenu papeža Pija XI. Proti temu početju so se iz vrst vernikov dvignile bridke in ogorčene pritožbe. Katoliška iskrenost je tako močna, da v borbi za pravice celo na najvišjih mestih ostro in jasno spregovori. Toda vernik ljubi Cerkev: ko se pritožuje in napada, ga boli, da vidi madež na obleki svoje Matere. Sovražnik Cerkve pa se skodoželjno reži, da bo "v imenu naroda" mogel osovraženo katoliško Cerkev udariti, ponižati in ji nekaj duš uropati. Potrebno je, da ob krsti Pija XI. slovenski in hrvaški katoličani Primorja to usodno razliko premislimo, korenito razmislimo!

Preblizu so še časi, preveč delikatna in živa so še vprašanja, ki jih je vladar Cerkve moral reševati v zvezi z manjšinskim vprašanjem, da bi ga mogli prikazati v vsej veličini, v svetlobi in senci. Toda zdi se nam, da dolgujemo spominu tega papeža, ki je bil napadan kot sovražnik Slovanov, da ugotovimo:

Ko so junija 1936 pokrajinska politična oblastva

nasilno zatrla slovenski jezik (pridige, petje, verouk, molitve, slovenske cerkvene družbe v petih župnijah tržaškega mesta, je Pij XI. nastopil v varstvo naših pravic in je dosegel, da se je prepoved ukinila. Tržaški Slovenci naj se te dni hvaležno spominjajo poglavarja Cerkve, ki je uveljavil naravne narodne pravice v cerkvah pri Sv. Jakobu, pri Sv. Ivanu, v Rojanu, v Škedenju in v Barkovljah. Za to vprašanje, ki je sicer za verne Slovence (za brezverne je samo politikum!) izredno važno in srčno, a v okviru vesoljne Cerkve skromno, se je Pij XI. zelo odločno postavil in je moral za ugodno rešitev žrtvovati druge koristi.

Kako jepapeža Pija XI. vprašanje dušne oskrbe slovenskih, hrvaških in nemških vernikov v Italiji skrbelo, posebno zadnja leta, to vedo le redki. Knjiga je še zapečatená. Ko je sveti oče prejel vest, da bo v Gorici izhajal slovenski verski mesečnik "Svetogorska kraljica", se je zelo razveselil. Tudi za nemški katoliški tisk v Italiji se je zelo zanimal. V novembru 1938, ko je že čutil, da stoji na pragu večnosti, je izrazil željo in naročilo, naj se Katoliška akcija razširi na "naše ljube Slované v škofiji goriški in tržaški".

Ko slovenska manjšina v Italiji stoji ob krsti Pija XI., s hvaležnim zaupanjem gleda v Cerkev, ki nas v tisočletju našega življenja ni zapustila.

Svetovni kongres Kristusa Kralja v Ljubljani

V dneh od 25 do 30. julija bo doživela bela Ljubljana svetoven dogodek. Iz vsega sveta se bodo tamkaj zbrali borci za Kristusa, da se skupno dogovore, kako je treba organizirati duhovno borbo proti kraljestvu teme za kraljestvo Kristusovo.

V sedANJI zmedI sveta je popolnoma nadvladalo nasilje. Kot da ni nikjer več Pravice. Kot da je sama moč in sila. In tisti, kateri more nekaznovan stiskati drugega, se meni le za svojo trenutno korist.

Kristusovo kraljestvo pa je "Kraljestvo pravice, ljubezni in miru".

Osnova tega kraljestva pa je uravnanje javnega življenja na veri v Boga, ki je pravičen sodnik, ki bo ob sedbi vsako dobro delo nagradil a vsako zlorabo in hudobijo kaznoval.

Narodi se bunijo in nočejo sprejeti tega kraljestva. Zato pa morajo nositi posledice svoje pregrehe, ki je v tem, da krivica vedno bolj raste in življenje vedno bolj neznosno postaja.

Ni je rešitve ne v fašizmu ne v komunizmu. Rešitev je samo v spolnitvi evangeljskega nauka: da ljubi svojega bližnjega, kot samega sebe, ki je temeljna postava kraljestva Kristusovega. Kadar se bodo državne zakonodaje postavile na ta temelj dosledno, ne bo več ne zatiranih ne zatiralcev.

Toda na neskončno nesrečo človeštva so se premnogi vrgli kakor besni v boj proti vsemu, kar je vera in evangeljsko in Kristusov. Taki so načrti satanovega kraljestva, kateremu premnogi nevede služijo... Zares se zdi, da so to znaki bližajočega se konca sveta. Tako silna je danes zaslepljenost tistih, ki narode vodijo in slepota njih kateri jim slede in zloba tistih, ki so to seme sejali in ga še sejejo.

Proti tej brezbožni armadi se dviga kraljestvo Kristusa Kralja, ki ima sedaj že po vseh deželah mnogo vnetih borcev. Nov ogenj pa dajo kongresi, kateri se vršijo na dve leti.

Letos se vrši VI kongres te vrste. Kot kongresno mesto so določili Ljubljano; pač zato ker je Jugosla-

vija še eden najmirnejših kotičkov v splošni zmedi sveta. Pa tudi zato, ker je središče globokovernega naroda, ki bo znal na dostojen način dati čast Kralju Kristusu. Tudi je naša bela Ljubljana mesto, kjer se je mogoče dogovoriti v raznih svetovnih jezikih in poleg tega pa velja tudi kot eno najlepših evropskih mest po svoji legi na podnožju visokih gora...

S tem, da so izbrali Ljubljano, so pa hoteli napraviti tudi poklon Janezu Kalanu, ki je že dolga leta med najneumornejšimi delavci za Kristusovo kraljestvo.

V vseh deželah in tudi v vseh delih sveta se vršijo vnete priprave v ta namen.

Tudi v tukajšnjem časopisju smo že brali članek o tem, ki je izšel v nedeljo 19. marca v "El Pueblo" na 15 strani in v prilogi "Catedra".

Kongresne priprave se vrše pod vodstvom škofa dr. Gregorija Rožmana, ki je točasno tudi predsednik mednarodnega odbora, po smrti dr. Scheinwilerja, škofa iz St. Gallen.

Ljubljana se že skrbno pripravlja, da bo mogla dostojno sprejeti in dati stanovanje njim, ki bodo ob tisti priliki prihiteli.

Morda bo tudi od tu kdo mogel, da pohiti prav za tiste dni tja domov. Naj se prijavi na naše uredništvo.

Vsem je še v živem spominu prelepa igra

"Dve materi"

katero so po špansko igrala naša dekleta lani v septembru.
Spet boste imeli priliko, da jo vidite v isti dvorani

A Z C U E N A G A 158

— 14 MAJA OB 3 URI —

Poleg igre bodo še druge lepe točke. — Zanimivi bodo posebno indijski čarovniki in izbrane glazbene točke.

PODOBA KRISTUSOVA

Judom, ki so mu nasprotovali, in brezbožnezem, ki ga v naših dneh preklinjajo, je podal naš Gospod v Evangelijih v svoji dobrotnosti tri velike dokaze svojega božanstva.

Prvi je njegovo nadnaravno čisto in sveto življenje: "Kdo izmed vas", vprašuje, "me bo greha prepričal?" (Jan. 8, 46).

Drugi dokaz je značaj njegovega tako očitvidno božjega nauka: "Ako vam resnico govorim, zakaj mi ne verujete?" (Jan. 8, 46).

Končno so neštevilni čudeži, ki jih je vršila vsemočno Očetova združena z njegovo: "Moj Oče je, ki me časti." (Jan. 8, 54).

Začudenje nas prevzema, ko beremo evangelij, ob moralni lepoti in čudoviti vzvišenosti značaja Kristusovega.

Tri reči so, ki napravljajo človeka izrednega: velika razumnost, trdna volja in globokočuteče srce.

Toda vkljub vsem tem lastnostim tudi izreden človek vendarle ostane človek, naj bo še tolik duh in še tako svet. Adamovega otroka spoznaš po pečatu nepopolnosti, ki ga nosi kot znamenje. Njegova čednost krije vedno nekaj nepopolnosti.

V razumu so praznote, temne točke, nerazumevanje in nasprotja.

Vztrajnost postane le prerada slepa trmoglavost, ali pa se ukloni v težki poizkušnji.

Srce ima svoje slabosti. Pri uspehu se le prerado prevzame, opojnost zmagovalstva ga pokvari, v vednih stiskah postane trpko, neprestane preizkušnje ga polnijo po malem z žolčem. Če ni malenkostno v eni stvari, je v drugi in v kaki stvari vedno kaže, da je iz mesa.

Res je, tudi Jezus je človek z mesom in kostmi. To spoznamo po utrujenosti, ki je tudi njega mučila, po solzah, ki jih je tudi on plakal. Kakor mi, je moral skrbeti za hrano in obleko in na njegovem čelu še ni bilo božanskega odsvita, ki ga je ustvarila predstava slikarjeva.

In vendar! — To ni človek, kakor drugi. Med njim in največjim genijem ali najpopolnejšim svetnikom je neprestopna meja.

To je človek, ki mu denarja ni mari, človek, mrzel ko marmor proti slavonspevu, brezbrizen za šumeče navdušenje, ki ga vzbuja; človek, ki ga naslade sveta niti najmanj ne mamijo, ki vedno moli, je zadovoljen s svojim uboštvom, človek, ki na njem priče njegovega življenja niso našle niti sence slabe strasti in niti videza greha.

To je človek, ki se nikdar ne norčuje, ki se ne posmehuje nikomur, ki ne pozna maščevanja — — — in kako goreče ljubi vse ljudi!

Neprestano misli na Boga in nikdar nase. Hvale ne mara. Ko mu pravi bogati mladenič: "Dobri učenik", ga Jezus zavrne: "Zakaj me imenuješ dobrega? Eden je dober, Bog". (Mat. 19, 16—17).

Način njegovega poučevanja je poln prepričevalnosti, njegova jasna sodba veže in osvaja, njegova trditev je mirna, poudarek prodira v srce in njegova avtoriteta, združena z milobo, sama zahteva spoštovanje. Njegovo srce zna le prizanašati, ljubiti in blagoslavljati.

"Priznati moram", pravi Jean Jacques Rousseau, "da se čudim veličastvu svetega pisma. Svetost evangelija govori mojemu srečju. Poglejte knjige filozofov z vsem njihovim sijajem, kako so malenkostne v primeri s to knjigo. Ali more biti taka knjiga, tako vzvišena in obenem tako preprosta, človeško delo? Ali mo-

re biti tisti, čigar zgodbe pripoveduje, samo človek? Je-li to govornica sanjača ali čistihlepnega strankarja? Kakšna krotkost in kakšna čistost v njegovem vedenju! Kako polno milobe je njegovo poučevanje in kako vzvišena so njegova načela! Kako globoka je modrost njegovih razgovorov, kako čudovita prisotnost duha, kako pravični in primerni njegovi odgovori! Kako je obvladal svoja čustva! Kje je človek, kje modrijan, ki bi razumel delati, trpeti in umreti brez slabosti in brez skazovanja? — — — Kako poln predsodkov in zaslepljenosti bi moral biti kdo, da bi upal primerjati sina Sofroniskovega s sinom Marijinim! Kakšen razloček med enim in drugim! Res, če je življenje in smrt Sokratova ona modrijana, je življenje in smrt Jezusova življenje in smrt Boga" (Emile, liv. IV.).

Ničesar ni, kar bi bilo obenem tako božje in človeško, kakor usmiljenost Odrešenikova.

Skesani ženi prešestnici prizanese, gane in ozdravi ob Jakobovem studentu skvarjeno srce Samarijanke, zgrozi in razalosti se ob grobu prijatelja Lazarja. Žal mu je mladega človeka, dobrega in čistega srea, ker noče biti njegov učenec. Pri zadnji večerji pusti, da sloni ljubljeneč njegov, sveti Janez, z glavo na njegovih prsih. Nad Jeruzalemom joka, joka nad svojo nevaležno domovino in nad nami samimi na Oljski gori. Victor Hugo kliče:

Vi vsi, ki plakate, pridite k Bogu, on plaka;

Vi, ki bolehat, pridite k njemu, on zdravi;

Vi, ki trepečete, pridite k večni Ljubavi;

Vi, ki preminete, pridite, Večni vas čaka.

Svetniki, ki so se odlikovali s heroičnimi čednostmi, so često vršili dejanja ali govorili besede, ki se zdi, da presegajo pravo mero, v Jezusu pa so vse čednosti čudovito združene in zlite v eno dovršeno sliko, polno miru in božanskega sijaja.

Na njem ni slabosti, ni napake. Njegov razum je jasnost in globokost sama. Njegova volja, tesno združena z božjo, ne omahuje ne pred sodnim stolom Pilatovim, ne na križu, ne v sredi navdušeno proslavljajoče množice. Kar je učil včeraj javno na trgih, to ponavlja danes v verigah, brez jeze in brez obupavanja. V njem iščemo človeka, kakor jih poznamo, najdemo pa vzvišeno bitje, ob čigar vabilu, naj mu sledimo, nam plašno omahnejo roke.

Pred nami stoji ideal lepote, razumnosti in pravne moči, še bolj pa usmiljenja in ljubezni, tako da se v njegovem svetem in čistem življenju kaže njegovo le slabo zakrito božanstvo, da odsvita kakor solnčni žarki v žarišču, prodirajoči skozi prozoren kristal.

Da, kako lep je naš Gospod Jezus Kristus in naj opazujemo njegovo življenje, kakor hočemo, vedno se nam pokaže kot Bog.

"Da, naj ti prihodnost kakršno ime že da,

Človek nisi, mi te molimo Boga!

Človek reven ves v slabosti svoji mogel najti ni

Neumrljivosti božanstvene kali,

Niti luči v noči, ne kreposti sred pregreh,

V samoljubju žeje žrtev in uteh,

V boju sprave, upanja na kraju vseh krivic,

Ker pregreh odstraniti ni mogel z lie!

Množico zaslug Njegovih svetih hvalimo,

V Njega verujemo in Njega molimo.

Lamartine.

Posebno pa nauk našega Učenika presega vse človeško pojmovanje.

Ko zagleda lurški romar, ki je hitel preko rodovit-

nih dolin, ki se je vozil mimo smehlajajočih goric srednje in južne Francije, prvikrat nebotične vrhove Pirenejev, njegov pogled ostrmi in se moti za trenutek, hoče zamenjati s podnebesnimi oblaki te bele kope, ki vežejo nebesa z zemljo.

Ko se približa, se začudi. Ti navidezni oblaki imajo obsežna podnožja na zemlji, to so velikanske gore, ponosne, pokončne, pokrite s čistim večnim snegom. Glavo mora dvigniti, da more ogledovati vrhove in oči zakriti z roko, da more opazovati blestečo belino.

Tak se zdi nauk Jezusov ob nauku največjih modrijanov kakor nedosegljiv vrh proti nizkim gričkom.

Platon, Aristotel in drugi geniji starodavnosti so povedali lepe in velike reči o Bogu in človeku in vsak je našel odlomek resnice, a nihče ni niti sanjal stvari, ki jih je Kristus razodel, ni pa tudi nihče znal povedati, kakor je Kristus povedal.

Nikomur ni prišlo na misel, pokazati prevzetni človeški pameti skrivnosti, ki jo presegajo, ne da bi jo uničile in ki jih vendar ne more razumeti, dasi se ji ne zde nemogoče.

Nihče ni govoril o učlovečenem Bogu, o Bogu-člo-
stanku sveta in človeka, o duhovnosti duše, o angelih.

Nihče bi ne upal povedati svojim bratom v obraz, da imajo vsi že ob rojstvu madež na duši, izvirni greh.

Nihče ni govoril o učlovečenem Bogu, o Bogu-človeku, ki se žrtvuje za vse — — — o sveti evharistiji! In kdo je utešil kakor on, to neizmerno hrepenenje, hrepenenje po ljubezni, po spravi in odpuščanju, ki muči človeštvo?

Jezus se obrača do človeškega srea. Naravno dobro nagnjenje, ki ga najde v človeku, vodi, pospešuje in razvija. Čistemu notranjemu koprnenju — pojavlja se v vsaki duši vsaj katerikrat v življenju — pokaže primeren predmet ter mu odpre daljno polje.

Nikdar še ni kdo tako samozavestno, s tako srečno in varno roko odrgnil zavese, ki krije ono stran groba in skrivnosti večnosti. Njegova razodetja o nebesih nam dajo pogum, obenem pa jemljejo smrti del njene grozote. Na drugi strani pa je dogma o peklu, neoporečno določena, modra protiutež našim strastem, da nas veže na pot zveličanja.

Kako vzvišena je njegova morala! Ljubiti Boga iz vsega srea, kakor nas on ljubi.

Ljubiti moramo dalje svoje brate: "Novo zapoved vam dam, da se ljubite med seboj, kakor sem jaz vas ljubil, da se tako ljubite tudi vi med seboj." (Jan. 13, 34). — "Ljubite svoje sovražnike, dobro jim storite, ki vas sovražijo, molite za tiste, ki vas preganjajo in obrekujejo" (Mt. 5, 44). — "Blagoslavlajte jih, ki vas kolnejo, in molite zanje, ki vas obrekujejo." (Lk. 6, 28). — "Blagor njim, ki zavoljo pravice preganjanje trpe. Blagor vam, kadar vas bodo kleli in preganjali in vse hudo zoper vas lažnivo govorili zavoljo mene; veselite in radujte se zakaj veliko je vaše plačilo v nebesih." (Mt. 5, 10—12).

S svojim vzpodbujanjem k ponižnosti, čistoti, pokorščini in samozatajevanju ni nihče toliko zahteval in toliko dosegel!

Ne, ne, to ni človek, kdor zna tako govoriti, pa naj bi bil še tako izreden. Tak nauk nosi očitno znamenje, pečat nadnaravne modrosti, take kreposti so nebeške cvetke, presajene na zemeljska tla. Jezus se je tega zavedal in se je sam skliceval na nadnaravni značaj svojega nauka, ko je rekel: "Ako vam resnico govorim, zakaj mi ne verujete?" (Jan. 8, 46). — "Moj nauk ni moj, ampak tistega, ki me je poslal." (Jan. 7, 16). — "Oče in jaz sva eno." (Jan. 10, 30).

Devetnajsto stoletje je bilo presenečeno od prepričevalne moči tega dokaza: "Jaz verujem v Kristusa", piše Lamartine, "ker je prinesel na svet najsvetejši nauk, najplodovitejši in najbolj božanski, kar jih je kdaj razsvetljevalo človeški razum. Tako vzvišen nauk ne more biti sad prevare in laži. Kristus je učil in pamet pravi: Nauk se spozna po morali kakor drevo po sadu. Sadovi krščanstva pa so neskončni, popolni, božji, torej je tudi nauk božji. Njegov začetnik je Beseda božja, kakor se je sam nazval. — Gjetę, zato sem kristjan, to je moje versko prepričanje."

"Ne", kliče z druge strani Chateaubriand, "če bi se dvignili proti Kristusu glasovi celega sveta, če bi se proti njegovim dogmam dvignile vse luči filozofije, nikdar me ne bi prepričali, da bi bila vera, ustanovljena na taki podlagi, človeška. Tisti, ki je mogel postaviti križ v čiščenje, tisti ki je dal ljudem kot predmet bogočastja trpečega človeka, preganjano krepost, ta mora biti, prisegam, le Bog."

Salezijanec Pernišek Ludovik na obisku v Bahiji Blanki (Ferletičevi in Boškovič)

Zakrknjenim in zaslepljenim je Jezus prihranil še tretji dokaz, ki jim ne bo dopustil izgovora.

"Ako jaz častim samega sebe", je rekel, "ni moja čast nič. Moj Oče je, ki me časti." (Jan. 8, 54).

Dalje je rekel, da sta on in Oče kot Bog eno. Torej se Bog sam poveljuje v Jezusu Kristusu in razodeva v njegovem življenju na zemlji.

In kako? Čudežno.

"Če neizvršujem del svojega Očeta, mi nikar ne verujte. Če jih pa izvršujem in če meni nočete verjeti, verujte delom, da spoznate in verujete, da je Oče v meni in jaz v Očetu." (Jan. 19, 37—38). — "Dela, ki jih izvršujem v imenu svojega Očeta, ta pričajo o meni." (Jan. 10, 25).

V resnici, zdi se, kakor da bi spoznavala vsa narava svojega učenika v Jezusu in ga pozdravljala kot nebeškega kralja, skritega pod človeško podobo.

Na znamenje Jezusovo se spremeni vođa v vino, se pomnože kruhi, so pokorni vetrovi in morje, na njegovo besedo zadobivajo bolniki zdravje in izginjajo bolezni.

“Ali si ti, kateri ima priti, ali naj drugega čakamo?” sta ga vprašala odposlanca Janeza Krstnika. In ves odgovor Jezusov je bil: “Pojdita in povejta Janezu, kar sta slišala in videla: Slepí izpregledujejo, hromi hodijo, gobavi se očiščujejo, gluhi slišijo, mrtvi vstajajo.” (Mt. 11, 3—5).

Da, bili so v resnici številni čudeži, tako da je mogel vzklikniti sveti Janez Evangelist: “Ko bi se pa to vsako posebej popisovalo, menim, da tudi ves svet ne bi imel prostora za knjige, ki bi se napisale.” (Jan. 21, 25).

Čudežem se pridružujejo prerokbe. “Kristus ni podoben tropičnemu solneu, ki vzhaja brez jutranje zarje in zatone brez večernega mraka. Pred njim so bile prerokbe, za njim slede čudeži. . . Kritika si je pač mnogo prizadela, pregnati to solnce iz svetovja, morala pa bi dosledno pobijati tudi zoro in zarjo večernega mraka.”

“Ne samo, da je prišel Jezus v dobi, ko ga je svet pričakoval, ampak prikazal se je tudi natanko tisti čas, ko so ga napovedali preroki, in izpolnil do črke vse njihove napovedi ter pokazal s tem, da je resnično poslan od Boga in da se mora verovati njegovim trditvam, izmed katerih najvažnejša je, da je Bog.”

Zveličar pa tudi sam prerokuje z očitno nadnaravnim navdihnjenjem.

Svoje trpljenje napove v najmanjših podrobnostih, prerokuje hudobijo Judežev in trojno zatajenje Petrovo.

Ve in zapove, da bodo oznanjevali njegov evangelij po vsem svetu, zmagoslavje in preganjanje svoje Cerkve ima jasno pred očmi. — Mnogo let poprej opiše osvojitev in razdejanje Jeruzalema s tako natančno napovedjo okoliščin, da sovražniki vere ne vedo ničesar, da bi razložili človeško to čudovito prerokbo.

Da, Gospod, dovolj je. Dokazi tvojega božanstva so preobilni. Pošteno sree se jim ne more ustavljati. Mi verujemo na tako jasne čudeže, storjene ob belem dnevu pred nešteti množicami in v zgodovinskem času, na čudeže, ki so zapustili tako globoke sledove. S slavnim francoskim krščanskim pisateljem kličemo tudi mi: “Moj Bog, če smo zapeljani, smo le, ker smo tebi sledili, če nismo poslušali pameti, so vzrok tvoji čudeži; če smo molili človeka, ti si posodil svojo moč, da si

nas prisilil k njegovemu češčenju. Mi smo izgovorjeni, moj Bog, če smo spoznali njega, ki ne more biti drugi ko ti sam, če ti sam ne poskrbiš, da uvidimo, da je drugi kakor ti.”

Ko so Judje slišali, da se dela Jezus enakega Bogu, “tedaj so,” kakor pravi evangelij, “pobirali kamenje, da bi ga vanj lučali.” (Jan. 8, 59). Toda, ko je mera polna in ko je vse storil, da jih reši, gre Jezus naprej in jih zapusti nesrečneže, kakor da je usmiljenje izžupanano.

“Jezus se je pa skril,” nadaljuje evangelist, “in je šel iz templja.” (Jan. 8, 59).

Tako dela še vedno.

Pred zakrknjenostjo in zaslepljenostjo, hudobno in polno krivde, se končno skrije in odvzame milosti. Zadnji dokaz, ki ga jim poda onkraj smrti, pride prepozno za njih rešitev.

Mi pa, ki se ga zvesto držimo, njega, svoje poti, resnice in življenja, čujmo s strahom, da si zagotovimo zveličanje.

Iz Poulin: Na poti v večnost.

Pogled na zavetišče v Tropezonu.

VESELA NOVIC A ZA NAŠE V TROPEZONU IN OKOLICI

Znana stvar je, da je v Tropezonu mnogo naših naseljenih. Kakih 20 družin. Njim so sosedje oni v Caserosu in Sam Martinu, blizu je tudi Lurdes in Villa Lynch.

Poleg postaje Tropezón, na južni strani železnice Lacroze, eno kvadro pred postajo, v lepi hiši med palmami, so se naselile hrvaške sestre usmiljenke in otvorile zavetišče za otroke. Toda nele otroci, kateri so našli tam zavetišča za cel dan, temveč tudi odrasli so tega veselí. Saj imajo sedaj vsako nedeljo tamkaj tudi mašo. Malo zgodaj sicer, ker je že ob 7 uri zjutraj, toda je vendarle in se ljudje kar pridno zbirajo v tem novem središču. Hišna kape-la je seveda majhna.

Slovenskih otrok zahaja tjakaj že 15. Ena izmed sester zna tudi nekoliko slovensko, tako da jeta ustanova postala za tamkajšnje naše rojake prav velika dobrota.

Koliko je slovenskih mater, ki sedaj svoje otroke zjutraj tja peljejo in potem mirno gredo na delo.

Sedaj je treba izvesti še zadevo zavetišča za notranje gojence. Za malo odškodnino bodo sprejemali otroke v popolno oskrbo. Kdor bi imel potrebo, da kakega otroka izroči v varne roke, ga lahko kar prijavi in če bo dovolj naših otrok, da se

internat vzdrži, potem bo seveda izključno za naše in bo veliko pripomogel k naši bodočnosti v tej deželi.

Da se bo mogla naša javnost še bolj s to ustanovo seznaniti, bomo napravili doli tudi lepo slovesnost v nedeljo 28. maja (binkoštna), ko bomo imeli doli mašo ob 10. uri.

Isti dan bomo popoldne imeli naš shod s slovesno lursko procesijo v Lurdu, kot doslej že dve leti — na zadnjo majniško nedeljo.

IZSELJENSKI ZBORNIK

nosi naslov publikacija izseljenske zbornice, katero jeizdala in založila Rafaelova družba v Ljubljani.

V poročilu o ustanovnem obnem zborovanju “Izseljenske zbornice” je nagromadena cela množina zanimivosti. Posebno poročilo predsednice slovenske ženske zveze iz Severne Amerike nas zanima. Saj je govorila tudi v našem imenu. In besede, ki jih je povedal v imenu zamejskih Slovencev dr. Bitežnik, o Slovencih ob Soči in Adriji in pri Gospe Sveti...

In še nebroj drugega, o čemer je naša revija že tudi poročala.

Iz vsega pa zveni poziv: Potrebe izseljencev se bodo rešile samo po sodelovanju izseljencev samih, kar nam kliče P. Kazimir Zakrajšek, oče izseljenskega gibanja.

V poročilih iz raznih strani beremo skrb, katere tarejo naše brate, razmetane širom sveta.

Bratina podaja sliko položaja v Sev. Ameriki.

Koemur govori o tistih, ki žive na jugu, Selič prinaša glasove iz Holandije.

Iz Francije je prinesel pozdrave izseljenski duhovnik Grims.

Tehtne so bile besede, ki so jih spregovorili vodniki naroda in z njimi tudi škofje in ministri, ki so s svojo navzočnostjo lepo dokazali, kako zelo jim je izseljenec pri sre.

Med ostalim gradivom prinaša zbornik nekaj pregleda o “Slovencih ob srebrnih vodah”, to je v Argentini. Podatki seveda niso matematični.

Iz poročila o izseljevanju razberemo, da je l. 1937 odšlo v Argentino 836 oseb. Seveda iz Jugoslavije. Nihče pa ne ve, koliko je prišlo sem naših iz Primorske, od koder jih je prišlo mnogo več.

Polovico zbornika obsegajo koristni naslovi iz vseh delov sveta z mnogimi zanimivimi podatki.

Zelo koristna knjiga je to za vsakega, ki ima kaj opravka z javnostjo in zato priporočamo tudi našim bralcem, da si ga naroče.

GLASOVI OD DRUGOD

“DUHOVNEMU ŽIVLJENJU”

Sveta Elizabeta, 28. februarja 1939.

Predrago mi “Duovno Življenje”!

...Cantarte yo quisiera, una mística canción;

Para decirte lo que siento, mi pobre corazón....

Čas je že, da posvetim moje pero zate “Duhovno Življenje”, nebeški angel, ki vežeš srea vseh Slovencev v eno samo misel in ideal. Čas je, da se začuje slovenska pesem, tvojih sorojakov v Ecuadorju, in najde odmev v tvojih vrsticah in potom teh v sreih vseh dragih Slovencev v Argentini. Da, prišel je tisti dan, ko bodo Slovenci vsi v Ecuadorju začeli z večjim zanimanjem prispevati za hlačrost tvojega življenja.

Pravi španski pregovor “obras son amores y no vanas razones”. V resnici! Besede in nič drugega kot besede!... Za danes samo prosim, da namesto ene same številke, mi začinjaš pošiljati šest. Tako bom napravil nekaj propagande med našimi, tu v Ecuadorju. 10. marca bom poslal ček za naročnino.

Veš, da me je nadvse sram! V mesecu novembru sem pisal osebnemu tvojemu uredniku g. Hladniku, pismo osebno — pomni dobro: osebno pismo —. In g. Hladnik ga je objavil v tvojih vrsticah. Pravi močnik — nekaj v španskem in nekaj v slovenskem. Prav zato me je sram in Te prosim to pot mi blagodušno odpustiš. Nisem še pozabil materinskega jezika. Mar si gotovo mislilo, da po 13. letih v Ecuadorju ne govorim več slovenščine.

Od sedaj naprej te bom prepričal o tej resnici potom moje-ga pogostega pisanja. G. Hladniku odpustim velikodušno to pot in prosim ljubega Boga naj nadaljuje z vsemi dušnimi in telesnimi močmi na lepem apostolskem polju, kot urednik “Duhovnega Življenja”. Ad multos annos!!! Korajžno naprej!

Nasvidenje, drago mi “Duhovno Življenje”. Sprejmi srčne podrave odsvih Tvojih dragih sorojakov v Ecuadorju.

Ostajam vedno Tvoj

P. Bogomil Trampuž

PISMO IZ BRAZILIJE

Naš novi Minister g. Frano Cvjetiša u Rio de Janeiro

Dne 15. februarja je prispel z “Neptunio”, v prestolico naš nov Minister kot prvi zastopnik naše države v tej prijateljski zemlji. Čeravno je bil delavni dan, ter naša kolonija v Rio de Janeiro, ni velika, se je vseeno zbralo veliko število naših izseljencev, da pozdravijo našega državnega zastopnika. Takoj ko je pristala ladja smo se prav pristrčno podravili, kakor stari znanci, ter ga pospremili v hotel, kjer smo ostali daj časa v prijetnem razgovoru. Ko se je razširila vest v Sao Paulo o prihodu g. Cvjetiša, so takoj naši izseljenci poiskali gospoda Paternosta,

voditelja, ter enega najuglednejših jugoslovancev v Braziliji, da se pošlje deputacija, katera naj v imenu cele naše kolonije pozdravi g. Ministra. Na žalost g. Paternost ni mogel osebno pozdraviti g. Cvjetiša, radi svojih trgovskih poslov, a je takoj uredil vsepotrebno da se organizira večja deputacija iz vseh narodnosti, ter nekdanjih društev, da ga v imenu vseh Jugoslovancev v Sao Paulo pozdravijo, ter mu želijo mnogo sreče na tem novem mestu. Deputacija je prišla 5. marca, ter bila takoj sprejeta v Copacabani Palas Hotel, kjer se je mudila več ur v posebnem salonu, pripravljenem za ta sprejem. Isti dan je deputacija odpotovala nazaj v Sao Paulo, ter se laskavo izrazila o g. Ministru.

Par dni poneje je g. Minister sprejel tudi našega zavednega rojaka, gospoda Franca Černigoja, ter se z njim dolgo razgovarjal o stavbenem delu, ter delavskih razmerah v prestolici. Tudi g. Košuta, stara slovenska korenika ter pionir našega izseljenstva, je bil sprejet pri g. Ministru.

Ko sem ga obiskal jaz, mi je g. Minister Cvjetiša izrazil takole:

Naša vlada me je poslala v Brazilijo da organiziram stalno diplomatsko predstavništvo, katero do sedaj še ni bilo v Rio de Janeiro. To novo moje mislijo hočem izvršiti z največjo skrbjo, ter izključno v interesu naših izseljencev živečih v Braziliji. Vsi naši izseljenci raztepeni po širnem svetu imajo pravico zahtevati od države, da jim ta pošlje svojega predstavnika, da jih ščiti, ter pomaga kjerkoli je potrebno, in kjer more. Nisem politik, ter nočem voditi nobene politike, tako tudi prosim naše dobre jugoslovanske izseljence, da se ne utikajo v politiko, ter ne delajo sami sebi in našim oblastem sitnosti, saj niso prišli sem, da vodijo politiko, ampak da si pomagajo do boljšega kruha, ter si pripravijo za stara leta boljši počitek, kakor tudi da pripravijo za svoje otroke boljši košček kruha.

Druga jako važna točka je tudi ureditev trgovskih odnosov med obema državama, saj ima naša država mnogo izdelkov, kakor tudi pridelkov, katere Brazilija kupuje od posredovalcev, kateri zaslužijo mastne denarje, ter pri tem trpi tudi ugled države, ker se ne ve od kje je pravzaprav blago. Tako tudi sama Brazilija prodaja kavo, kakao, bombaž ter drugo preko teh ljudi, ki so večinoma Židje.

Tudi nebi hotel, da se naša kolonija meša v moje stvari, ker sem jaz edini, kateri sem odgovoren za svoje delo, ter bi moglo škoditi tako vmešavanje ugledu naše države, ker vsak Jugoslovčan je sam predstavnik naše države, ter se po njem sodi tudi naša domovina in ako bi se kdo izmed naših izseljencev ne obnašal pravilno bi s tem škodil ugledu naše države.

Dne 1. marca je bil g. Cvjetiša sprejet pri Predsedniku republike g. Getuliu Vargas-u, ter izročil akretivna pisma. Predsednik g. Getulio Vargas se je zadržal dolgo časa v razgovoru z g. Ministrom, naglasujoč potrebo medsebojnega dela, ter ureditve trgovinskih stikov direktno in ne potom posredovalcev. Pri tej ceremoniji so bili navzoči višji častniki, kakor general Francisco Pimentel, komandant José Pinto.

Ko je odhajal je bil deležen istih časti kot pri prihodu, ko mu je godba zaigrala našo himno, ter brazilsko; en bataljon lovcev mu je napravil pozdrav katerega so deležni diplomati; komandant I. Cunha, je spremil g. Ministra do stopnic, kjer ga je pričakovala velika deputacija naših izseljencev, da mu čestita kot prvemu predstavniku naše domovine v Braziliji.

Ivo Budkovič.

San Pablo, Quebrada - Prov. Tucumán, 8. III. 1939.

Častiti gospod!

Tudi jaz sem med tistimi, ki zaostajajo z naročnino, katero Vam pošiljam šele danes.

Čitam pa z veseljem Duhovno Življenje saj je edino kar nas spominja na cerkvene pobožnosti, katerih smo se lahko udeleževali doma, medtem ko tukaj je meni nemogoče celó ob nedeljah, čeprav nas mama od doma vedno opominja naj ne pozabimo na Boga. Pa Vi dobro poznate to deželo kako je raztresena in cerkvice pa niso tako gosto posejane kot pri nas na Tolminskem.

Jožefa Leban,

Minister Cvjetiša v razgovoru s braziljskim predsednikom.

Dne 18 februarja sta se poročila Stanko Troha iz Velikih Zabelj na Vipavskem in Pavlina Kodrič iz Brji pri Kihenberku.

Oba novoporočenca sta znana vsem našim, ki so se zbirali k naši službi božji.

Pavlina je bila vedno najgotovnejša peka pri slovenskem cerkvenem petju.

Poroka se je izvršila v cerkvi sv. Nežne na Paternalu. Novoporočenca je blagoslovil g. Kastelic. Tej lepi slovesnosti je prisostvovalo izredno mnogo rojakov, znamenje kako zelo sta oba priljubljena vsem znancem. Ne le Paternalci, temveč iz vseh strani, tudi od daleč so prihiteli prijatelji, da jima želijo srečo na življensko pot.

Oba sta bila vedno tudi med vnetimi podporniki naše revije, zato jima tudi mi želimo vso srečo v življenju in še tam na onem svetu.

Novoporočenca živita sedaj v Hurlinghamu, kjer mož dela v gamijevi tovarni Good Year.

PRIMORSKE NOVICE

Električni vlaki in poledica. Brali smo, da je bil ukinjen istrski električni vlak. Sedaj smo zvedeli, da ne radi pomanjkanja potnikov, temveč radi poledice, ki je onemogočila normalno obratovanje. Pravi jo pa, da bodo v kratkem dali v promet nove električne lokomotive, ki bodo kos tudi takim oviram. Vlak iz Trsta v Reko bo rabil samo 2 uri.

Automobilske ceste iz Cola do Jugoslovanske meje in pod Učko goro sta bili te dni tako izpopolnjeni, da moreta služiti vsakemu avtomobilskemu prometu.

Razstava italipanske knjige v Ljubljani je bila zelo pomembna. Tudi ena najbolj obiskanih razstav. Vsekako je bila viden izraz želje, ki jo ima Italija, da s svojimi sosedi živi v prijateljstvu.

Primorski Slovenci so z veseljem ugotovili, da je predstavnik Italije otvoril razstavo v slovensčini. Posebno veselje je ugotovitev g. generalnega konzula, da noben sporazum med narodi ne more biti uspešen in trajen, če mimo diplomatskih protokolov ne najde odmeva v narodni zavesti.

Duhovniške vesti. Za kaplana v Trnovem pri Bistrici je bil imenovan g. Zvonko Perkan, rojak iz Trnovca, ki je pred kratkim prav tam pel novo mašo. Bogoslovne študije je dovršil v Benetkah, kamor sploh reška škofija pošilja svoje bogoslovce. — Dosedanji trnovski kaplan g. Milan Grlj je prestavljen za ekspozita v sosednje Harije. Tako so v Harijah po dolgem času zopet dobili svojega duhovnika.

Za versko vnemo našega istrskega ljudstva priča nova podružna cerkevica v Srednjih Škofijah, ki spadajo pod župnijo Dekani pri Kopru. Že pred 4 leti so vaščani začeli z lastnimi sredstvi graditi cerkvico, ki je bila preteklo jesen dokončana in posvečena Kristusu Kralju.

Sveti misijon so imeli začetkom tega meseca v Zagorju na Pivki. Misijon je bil prav dobro obiskovan, posebno velika množica pa se je udeležila sklepne procesije.

Razstava tržiških umetnikov v Ljubljani. V Jakopičevem paviljonu sta razstavila tržiščana slikar Černigoj in kipar Cara.

Tone Brcko učitelj in skladatelj je umrl v Mariboru 21. febr. Pokojnik je bil rojen pred 27 leti v Oseku na Krasu. Dopravil je 7 gimnazijskih razredov v Gorici, učiteljske je pa končal v Zadru. Takoj se

je pričel vneto udeleževati v goriških prosvetnih društvih, zlasti kot pevski vodja in organist. Ko ni dobil zaposlitve, se je leta 1936 podal v Jugoslavijo in prevzel mesto organista v Slovenskih Konjicah. Tu se je vrgel na prosvetno delo in vodil cerkveni mešani in prosvetni pevski zbor in pa otroški zbor. Bil je dirigent konjiške godbe na pihala in društvene godbe na lok. Pevee je dobro izvežbal, tako da jevsako leto priredil po dva uspešna in obiskana koncerta. Lansko leto je bil nastavljen za pevskega učitelja na novo ustanovljeni meščanski šoli.

Poročili so se. Koncem novembra lanskega leta sta se v Merlebachu v Franciji poročila naša rojaka Premrl Alojzij, doma iz Vrhpolj pri Vipavi in Pepca Stucina, doma iz Cerknega.

V nedeljo dne 12. t. m. se je poročila v Ljubljani naša rojakinja gđ. Dragica Ličen iz ugledne rihemberške družine z g. ing. Sergijem Sozonovom. Čestitamo!

Vrhpolje. Poročil se je tukajšnji domačin in večletni pevec pri cerkvenem zboru g. Alojzij Ferjančič z gđ. Slavko Ferjančič iz Vipave. Obilo sreče v novem stanju!

Ajdovščina. G. A. Rizzatto, lesni industrijec, ki na svoji žagi zaposluje največ delavstva, je ustavil svoj obrat in odpustil vse delavce.

Upoklici na vojaško vežbanje. Mnogo mladeničev letnika 1901 je že pod orožjem. Nadaljujejo se vpoklici letnikov 1902, 1903 in 1904.

Visok obisk v Gorici. 17. febr. je prišel v Gorico mons. dr. Alojzij Fogar naslovni nadškof patraški, ki biva v Rimu. Prišel je zasebno, da poroči svojo nečakinjo, hčerko znanega vseučiliškega profesorja Franca Fogarja. Goričani so se kot vedno svojega rojaka, visokega cerkvenega dostojanstvenika, razveselili in njegov obisk spoštljivo sprejeli.

Postojna. V podstrešju so našli obešenega bivšega lekarniškega slugo Ivana Trkmana, starega 39 let.

Batuje. Pri nas smo imeli duhovne vaje za može in fante. Bile so prav lepo obiskovane in gre batujskim možem in fantom res vsa čas. Teden pozneje so opravile žene in dekleta svoje duhovne vaje. Udeležba pri teh vajah je bila dosti številnejša kot pri prvih, zlasti še zato, ker so jih

POMLAD

Pomlad je tu, vse veseli se prvega cvetu. Ptički glasno žvrgolijo; čebečica nabirajo medu.

Po travnikih otroci glej skakijajo, sijaj radosti boža jim obraz, prelepe sanje — nežne te glavice vidiš pravi angelski izraz.

Na polju kmetič zemljo obdeluje, sreče mu mnogo vznbuja nad in želja, oko v nebo proseče se ozira, da Zveličar tudi blagoslov poda.

Jaz tudi veselim se zlato te pomladi, ter prosim ljubega Boga, naj zla varuje naše brate, tam onkraj širnega morja.
Anica Troha.

posečale tudi žene in dekleta iz sosednjega podružnega Seia. Obojne duhovne vaje je vodil naš novi gospod župnik Anton Krapež, ki smo ga dne 29. dec. lanskega leta slovesno sprejeli. Kako težko smo ga pričakovali, je pokazal nad vse slovesni sprejem. Od začetka vasi do cerkve in od cerkve do župnišča smo postavili približno 50 mlajev in 2 slavoloka. Med sprevedom so bili 4 pozdravni nagoyori. Ob vstopu v cerkev, ki je bila vsa okrašena, mu je cerkveni pevski zbor zapel lepo pozdravno pesem. Črniški dekan msgr. Lojze Novak je v prisrčnih besedah pozdravil svojega novega soseda in farane opomnil na njih dolžnosti do svojega dušnega pastirja. G. župniku želimo, da bi dolgo vrsto let v sreči in zadovoljstvu živel med nami kot naš duhovni oče.

Mauče na Vipavskem. Po kratki bolezn (pljučnici) je umrl tukajšnji posestnik Anton Zvokelj, star 54 let. Njegov sin je pred par leti padel v abesinski vojni.

† **Marij Černe** je umrl v Kairu v starosti 32 let. Rojen na Gradiški nad Prvačinom je služboval v Kairu več let v Kolegiju sv. Jožefa, ki mu je tudi oskrbel prav lep pogreb. Rojaki so mu položili na krsto krasen venec in se v velikem številu udeležili pogreba. Pokojni je bil komaj tri leta poročen in zapušča mlado ženo.

V Rihemberku je dne 14 t. m. umrla po petletni bolezn Lojzka Vidmar, žena mizarja, komaj v 45 letu.

V San Franciscu je umrl Franc Turk, župnik slov. hrvaške župnije Kristusovega rojstva, ki jo je vodil 35 let.

Banovinski svet, ki je zasedal v Ljubljani v februarju jepodal zanimivo sliko energičnega dela, ki se vrši v Sloveniji v povzdigo narodnega gospodarstva. Za kmetijski del Slovenije je silnega pomena razvoj kmetijstva. Stalno dela banovina na povzdigi kmetijskega šolstva. Povsod po deželi so se vršili in se še vrše gospodarski in gospodinjjski tečajji, posvečeni po potrebi: živinoreji, vinarstvu, travništvu, čebelarstvu, gozdarstvu, sploh vsem strokam modernega kmetijstva. Tudi v vseh šolah je program prilagojen tem potrebam.

Posebno pomembno dejstvo pa je, da šteje danes Slovenija že 5 kmetijskih šol, eno poskusno in kontrolno postajo, državno konjarno v Ponovičah, ki je nova, mlekarski zavod, ki se iz Škofje Loke preseli v Kranj.

Dolga je vrsta podpor, ki jih je dala banovina za žitne čistilnike, za moderna gnojšča, za moderniziranje kmetijskega gospodarstva sploh.

Značilno za Slovenijo postaja čimdalje

bolj sadjarstvo. Sedaj se že vrše dela za postavitev velikega sadnega skladišča za 300 vagonov sadja.

Zelo velike vsote so bile izdane za regulacijo hudournikov, delo ki se je zadnje čase celo bolj uspešno delalo kot v nekdanjih cesarskih časih, ko je bila deželna vlada nadvse delavna.

Posebno častno postavko tvori elektrifikacija Slovenije. Poraba toka KDE (Kranjske deželne elektrarne) je zelo narasla, tako, da že niso centrale zmogle same in je bilo to mogoče le v zvezi z elektrarno v Velenju. Skupna poraba je narasla od 12 na 22 milj. kilovatov. Elektrifikacijska dela na podeželju so se lani normalno naadljevala. Dolžina njih daljnovodov se je povečala za 57 km, 16 transformatorskih postaj je novih in dolžina vsega omrežja se je povečala za 170 km. Kupile so KDE tudi elektrarno v Kranju. KDE imajo sedaj 867 km daljnovodov, 8 večjih in 224 manjših transformatorskih postaj in 864 km krajevnih omrežij. Na novo je bilo skupno elektrificiranih lani 8 občin z 69 kraji in 15.000 prebivalci, tako da prejema sedaj elektriko od KDE 110 občin s 613 kraji in z nad 275.000 prebivalci.

PREKMURSKÉ NOVICE

Misijon na Tišini. Vsaki človek ma v svojem življenju gotove slovesne dogodke, s katerimi se v veseljem spominja in šteri so njeni v spodbudo, kda se jih spomni. Takšni dogodki se je zvršio tudi pri nas na Tišini. Meli smo sv. misijon od 5. do 12. februara. Vodila sta ga sosedata salezijanca gg. Vogrin Štefan i Lovrenčič Jožef, oba iz Martinišča. Z veseljem smo ga začnoli, navdušeno nadaljevali i slovesno dokončali. Z veseljem smo se punoštevno vdeležovali predg od večnih istin i splošnih navukov. Posamezni sloji so pa želno pričakovali svoje stanovske navuke. Vsa fara je kak najbogše opravila sv. spoved. Ne vemo, ka bi što izostao. Vsi so pa od svoje spovedi naprej vsaki den pristopali k sv. prečiščevanju. Tudi naše vučitelstvo z prav malo izjemov je lepo s svojimi varovanci pristopilo k sv. Sveštvom i tak pokazalo, da tisti dobro vzgaja, šteri se poslužuje nadnaravnih pripomočkov. Vsa pohvala našemu vučitelstvu!

Kak slovesno i goreče smo dokončali naš misijon kaže to, ka se je za časa sv. misijona prečistilo od 6 do 7 jezera, ljudi i ka smo se vdeležili zadnji den v popolnom številu zadnjih predg i do 2 jezera duš prek rimske procesije. Kakša lepota, kakše navdušenje je bilo, to so svedočili nešteti rdeči plameni naših bakel, ki so nesli naše sklepe i naše molitve pred Vsemogočnoga.

Iz Strehovec se je poslovil mladi Jožek Gorenčev, zelo priljubljen in znan, ker je vsepovsod hodil na mlatev s strojno mlatilnico. 19. febr. se je poročil v Turnišču z Ano Zdravec iz Nedeljice.

Iz Sobote. Ze jeseni so začeli popravljati kolodvorsko ulico. Zima je pa delo ustavila. Potreba, da se delo konča je velika.

Otovci. Povožilo je lesnega trgovca Penetka Karla, ki je od poškodb umrl.

Pri Gradu se je vršil 10. in 11. marca deklški tečaj za dekleta iz Gornje Lendave in vse okolice. Namen tečaja je bil, dati lektetom koristna navodila tudi za obnašanje v tujini. Istotam se je vršil 12. marca sestanek učiteljc. Obe prireditvi je vodil g. Oberžan, ki je pač govoril iz mnogih skušenj. Saj je veliko deloval tudi med Slovenci v izseljenstvu.

V Hotizi so se vršile tudi duhovne vaje, z začetkom 2. marca.

Kobilje. Poročajo, da so rojaki iz Francije poslali lep prispevek za cerkvene potrebe nove cerkve, ki je pred kratkim postala župnija in kjer je vse treba nakupiti. Tudi iz Amerike je nekaj prišlo. Pa še ne bo dovolj za božji grob.

Polana je imela na fanjščekovo nedeljo dan obilnega smeha, ko je prosvetno društvo odigralo kar dve burki.

V Kitzmi, kjer je novoustanovljena ekspozitura, je prišel za duhovnika Mihael Jerič, brat dekana Jeriča.

Dolenci so imeli misijon od 12. do 19. marca.

Novine 26. 2. z veseljem ugotavljajo za dovoljstvo s razpravo o Slovencih ob Srebrnih vodah (v Argentini), kjer se berejo zelo lep besede o Slovencih na Avellani, ki so največ Prekmurci.

Iz Murske Sobote sporočajo: Letos polti bomo praznovali 20 letnico, ko je bila Slovenska krajina po sklepu pariške konference priključena Jugoslaviji. Tujsko-prometno društvo v Murski Soboti se je zato odločilo, da za proslavo tega pomembnega jubileja organizira razstavo, ki naj pokaže gospodarski in kulturni razvoj Prekmurja v 20. letih pripadnosti k naši narodni državni skupnosti. Z razstavo naj bi bile v zvezi tudi razne kulturne, športne in zabavne prireditve, ki bi pritegnile v Mursko Sobotu — metropolo Slovenske krajine — čim več obiskovalcev. Ta prireditve, ki bo trajala od 17. do 26. junija, je dobila v naši javnosti ime "Prekmurski teden", ki naj ostane.

Organizacija "Prekmurskega tedna" je močno zaposlila vsot prekmursko javnost, ki se v polni meri zaveda, da bo treba razstavo temeljito pripraviti. Prvič v 20 letih življenja v svobodni državi in skupno z ostalimi Slovenci bo prebivalstvo Slovenske krajine stopilo pred našo javnost in nam pokazano, kaj premore dežela kneza Kocija v svojem stremiljenju za gospodarskim in kulturnim uveljavljanjem. Prvič se bo zdaj nudila prilika, da se organizirajo iz ostale Slovenije večji izleti v Prekmurje. Murska Sobotu bo gostoljubno sprejela izletnike in prireditelji "Prekmurskega tedna" bodo poskrbeli, da si bodo lahko ogledali znamenitosti in zanimivosti naše Slovenske krajine, predvsem znamenito Plečnikovo umetnino: cerkev v Bogojini, stari cerkvi v Martjancih in na Selu, gradove v okolici, slovito zdravilišče Radence, ki je komaj 10 km od Murske Sobote, veliki most čez Muro pri Petanjeh itd.

Uvod v "Prekmurski teden" bo otvoritev novega trgovskega doma in s tem združeno zborovanje Zveze trgovskih združenj iz vse Slovenije. Novi trgovski dom stoji poleg delavskega doma, torej v neposredni bližini razstavišča, ki bo na prostoru med delavskim domom in Sapačijevim gradom. V več paviljonih, ki jih bodo postavili na levi strani topolove aleje, bodo razstavljeni kmetijski, obrtni in industrijski proizvodi Prekmurja, poleg tega pa bodo razstavile razne firme umetna gnojila, stroje za razne industrijske proizvode, ki pridejo v poštev za slovensko Pomurje.

Laški in slovenski prijatelji knjige v Italiji. Na osnovi poizvedovanj mednarodne zveze knjižnih založb je ugotovljeno, da se knjige ne berejo v nobeni državi Evrope tako malo kakor v Italiji. Po en bralec knjige pride tam komaj na vsakih 1.600 ljudi, to pa kljub temu, da je Italija leta 1937. izdala 10.000 knjig in brošur in je bila po produkciji tretja na svetu.

V zgornjo statistiko so seveda všeti tudi tamkajšnji Slovenci, Hrvatje in Nemci. O teh narodnih manjšinah Italije vemo pa, da berejo izredno dosti, kljub vsem težavam, ki jih imajo. Lanska razstava slovenske knjige v Ljubljani je pokazala, da so Slovenci Julijske Krajine izdali v zadnjih dvajsetih letih okoli čeststo slovenskih knjig in brošur prav različne kvalitete. Naklada teh izdaj in povpraševanj po njih pa je bilo tolikšno, da se računata na vsakega tamkajšnjega Slovenca že kar po dve kupljeni in prebrani knjigi.

Te kratke številke nam delajo vsekakor čast pred vsem kulturnim svetom.

"Koroški Slovenec" poroča, da je dr. Josip Tischler, profesor na gimnaziji v Beljaku, dne 20. februarja sprejel uradno sporočilo od deželnega šolskega sveta v Celovcu, da je razrešen in da naj takoj zapusti gimnazijo.

Profesor dr. Josip Tischler je bil zadnja tri leta predsednik Slovenske Prosvetne zveze na Koroškem, ki je edina osrednja ustanova kulturnih organizacij Slovencev na Koroškem. Vodil jo je z veliko ljubeznijo in v skrajno hudih okoliščinah. Postal je od vseh priznan voditelj kulturnega in narodnostnega delovanja med koroškimi Slovenci.

Kdo bo idrijski dekan in kdaj pride. Idrijski težko čakajo, kdaj bodo dobili svojega novega dekana. Mesto te dekanije je bilo pred časom izpraznjeno in zdaj opravljata naporno duhovniško službo v tej idrijski kotlini dva čisto mlada duhovnika, od katerih je eden domačin Štefan Gnezda z Jeličnega vrha. Pri prvem razpisu se ni javil nihče, ki bi bil pripravljen prevzeti to prenaporno in važno mesto. Pričakujejo, da bo to mesto v kratkem ponovno razpisano. Zdaj tukajšnji domačini mnogo ugibajo, kdo bo bodoči idrijski dekan. Na vsak način pa si Idrijski želijo, da na to mesto moža, ki bo znal tudi slovensko. Kakor se zdi, jim bo ta želja tudi uslišana. Pri prvem razpisu je bilo, kakor smo zdaj zvedeli, mesto idrijskega dekana ponujeno župniku neke furlanske župnije, ki pa je izjavil, da si tega mesta ne upa prevzeti, ker ne zna slovensko.

Prvi slovenski zvočni film je predvajala Prosvetna zveza. Film obravnava veličastne dogodke mednarodnega mladinskega kongresa v Ljubljani, ki se je vršil lani. Takole piše o tem Slovencev poročevalec:

Film se začne s fanfarami, ki jih igrajo fantje v krogih Zveze fantovskih odsekov. Na stolpu Ljubljanskega gradu stoji fant v tem ponosnem kroju in ubira svoj srebrni instrument, pod njim bela Ljubljana, slika se preliva v sliko, vmes done fanfare — in že smo na kolodvoru. Vlak prihruji mimo množice, ki je zbrana na peronu, z oken voz pozdravljajo češki Orli in Orlice, množica na peronu vzvalovi v pozdravih, mahlja je z robei, nekaj prizorov pred kolodvorom, prvi sprevod se formira, nato nas film spet pelje na kolodvor. Četna četa fantov, postavljena v paradnem pričakovanju, spet množica ljudi, med njimi zastopniki oblasti v črni in s cilindri — v to pripelje dvorni vlak. Iz voza stopi Nj. Vel. knez Pavle, kratak pozdrav z Nj. Vis. kneginjo Olgo, prihajajo zastopniki oblasti in pozdravljajo namestnika Nj. Vel. kralja in pokrovitelja tabora. Slika se vrsti za sliko, ena bolj veličastna kot druga, vse lepo povezano med seboj, vmes živa slovenska beseda, godbe igrajo naše pesmi, prvič ob živih slikah slišiš mogočno himno "Dvig-

P. Bogomil Trampuž, župnik v Ecuadorju, Santa Isabel, Cuenca

nite Orli''. Občutek zmagošlavja in nekega notranjega zadoščenja, ki so ti ga vtisnile prve slike in zvoki fanfar, se stopnjujejo od prizora do prizora. Veš, da je tako nizko cenjena in tako malo upoštevana sila našega naroda segla iz svoje stiske po najodrednejšem sredstvu svoje obrambe — in ga dosegla. Dosegla, ker film ti vseskozi kaže, da iz lastnih sredstev zmoremo izdelovati svoji film, kakor jih delajo v toliko zagledanem velikem svetu, z istimi slabostmi, pa tudi istimi odlikami.

Posebno lepi so prizori pri slavnostnem sprevodu po ulicah. Konjeniki, fantje in dekleta v krojih, češki in francoski gostje, švicarji, mednarodna zastopstva. Vse teče živo mimo gledalca in spremljano s slovensko pesmijo in godbo.

Videli smo prvi slovenski zvočni film, prvenec našega dela in naše pridnosti. Led

je prebit. To prvo delo je lepo in ga moremo mirno uvrstiti med svetovne filme te vrste. Nič ne zaostaja za tako imenovanimi "žurnali", misli in skupne vsebine ima pa več. Sicer se mu tu in tam pozna, da ga ni izdelala kaka filmska družba, ki dan za dnem meče na trg samo filme in filme, pa ga vendar človek z užitkom gleda. S tem filmom je položen temelj za slovensko poklicno filmsko proizvodnjo, ki bo stala na sodobni višini, kakor napovedni njen prvenec.

Najbolj ponosni moramo biti nanj, ker je pri vseh posameznih sestavinah sodelovala samo domača roka in domača umnost. Vsi aparati, ki so potrebni za končno sestavo filma, so bili izdelani doma, od spretnih domačih obrtnikov. Tuj izdelek so le fotografske kamere, ki smo jih videli stati po ulicah. Zato je film prišel pred občinstvo šele sedaj, ko je bilo že toliko povpraševanja po njem. Vse priprave je bilo treba natančno in pravilno izvršiti, da smo lahko prišli do tega našega prvega zvočnega film-žurnala.

Ceste v Sloveniji na splošno niso pohvaljene. Oblast se tega dobro zaveda. Iz poročila gradbenega ministra dr. Kreka razberemo, da dobi Slovenija v novem letu za ceste in melioracijska dela 260 milijonov dinarjev.

Arheolog Walter Schmidt, slovit raziskovalec slovenskih starožitnosti je objavil zanimivo razpravo, v kateri dokazuje, kje je bil nekdanji Metulum, glavno mesto Japodov, ki se je trdovratno upiralo Rimu, na Pivki. Pod Snežnikom je bil glavni stan tega naroda. Metulum, ki so ga nekateri domnevali v Metliki, drugi nekje v Ložu, tretji na Hrvaškem, je bil pomnjenju tega sposobnega arheologa, v Šmihelu pri Hrenovcih na Gradu, kjer je izkopal celo množico starinskega orožja, ki so ga rabili v dobi ob času Kristusovem.

V Parizu izhajajo tednik "Ukrajinske slovo", ki ima za nalogo, buditi ukrajinsko narodno zavest in propagirati ukrajinsko neodvisnost. V svoji 261. številki pri naša tudi sestavek "Iz slovenskega tiska", v katerem poroča o stališču slovenskega tiska do ukrajinskega vprašanja. Dobesedno prevaja najprej naš sestavek "Poljaki in manjšine" iz lanske 14. številke in naglašja pravilnost in pravičnost

našega stališča. H koncu pristavlja še izrečno, da zavzemajo izmed vseh slovanskih narodov Slovenci najbolj simpatično stališče do ukrajinskih zadev.

Dr. Trinajstič, eden glavnih borcev za mlado Jugoslavijo je umrl 27. febr. v Crikvenici. Dr. Dinko Trinajstič se je rodil leta 1858 v Vrbičku. Gimnazijo je dokončal v Splitu, pravo pa na univerzi v Zagrebu in v Građu. Kot študent je pripadal Starčevićevi stranki prava. V političnem življenju se je posebno udejstvoval v Istri in v Hrvaškem Primorju. Njegove stremeljenja so šla predvsem za tem, da bi se med ljudstvom v Istri čim bolj vzbudila narodna zavest. Pozneje je bil tudi poslanec v istrskem deželnem zboru ter je ta položaj zavzemal celih 20 let. Leta 1915 se je dr. Trinajstič preselil v Italijo ter je bil med ustanovitelji jugoslovanskega odbora. Po dr. Trumbičevem odhodu je postal tudi predsednik tega odbora. Ko se je končala svetovna vojna, je dr. Trinajstič pripadal v naši državi bivši demokratski stranki. Za senatorja je bil imenovan 9. januarja leta 1932.

Slovenska beseda se imenuje ljubljanski tednik, ki je začel biti nekako glasilo "naprednih Slovencev", ki se že dalje časa odmikajo Kramarjevi nesmiselni politiki, kateri je dosledno osrednja točka vsakega političnega dela le boj proti "klerikalizmu". Posebno usoden je bil za JNS korak ob zadnjih volitvah, ko si je Kramar podal roko s svojim prejšnjim največjim političnim nasprotnikom Mačkom in na celi črti izdal svoj program radikalnega jugoslovanstva. Nova struja slovenske inteligence gre za sodelovanje vseh in noče biti nesmiselnega protiklerikalnega boja.

Turizem v Jugoslaviji stalno napreduje. Saj Slovenija se more meriti s švicarskimi lepotami. Je pa tudi vir lepih dohodkov. 1937 je prišlo v Jugoslavijo 823.673 turistov. Lani pa v 10 mesecih: 910.802. Tako beremo v poročilu trgovinskega ministra.

Tuj kapital v Jugoslaviji. Od 13 milijard Din investiranega kapitala je tujega 1 milijarda, ki je brez sodelovanja domačega. 7 milijard pa je z manjšim sodelovanjem tujega kapitala. Slovenija ima 759 industrij in 25.000 obrtnikov.

Kristus in delavec

Prelepe misli iz salezijanske knjižice. Čitaj in premisli.

Te kratke strani so zate, delavec.

Mnogo se dandanes govori in mnogo se dela delavcem v prilog, v zaščito njihovih pravic. Posamezniki in stranke se ponašajo, da so zaščitniki zatiranega delavca. Ponekod besnijo viharji; v uničujočem boju hočejo najti delavčev rešitev.

In v vsem tem stremljenju, da bi delavec dosegel, kar mu gre, pozabljajo na Kristusa, učitelja in vodnika. Ne samo to; premnogokrat ga blatijo in predstavljajo celo kot sovražnika delavskih vrst.

Zgodovina ni zlepa mogla zabeležiti večje laži in nevhvalečnosti. Sovražnik delavcev — On, ki je bil sam delavec, On Rešenik, ki je delu dal veljavo. Kakšna svetoskrunska krivica! Iz želje, da bi to krivico popravili in vrnili Kristusu čast, so nastale te vrstice. In če boš ob koncu teh bežnih strani spoznal bolje, kaj je storil zate Gospod, ter se ob tem spoznanju odločil za zvestejšo službo. Njemu, tedaj bo namen teh vrstic popolnoma dosežen.

I. DELO PRED KRISTUSOM

Kako so delo upoštevali.

Dandanes je ročno delo zlasti pri omikanih narodih

cenjeno in spoštovano, čeprav mu mnogokrat ne priznajo upravičenih zahtev. Toda vedno ni bilo tako. Da bomo torej uvideli, kaj dolguje delavec Kristusu, moramo poprej dobro spoznati, v kakšnih razmerah je živel pred Kristusovim prihodom.

Kako so razumevali delo zastopniki človeškega mišljenja, **modrijani**? Najslavnejši mislec starega veka Aristotel, ki je doumel toliko resnic do najglobljih globin, je o ročnem delu, pa naj si bo kakršno koli, zapisal, da je "ponižujoče in čednosti nasprotno" ter zato delavec ni vreden državljanskih pravic. V omikani Grčiji je slovel še drug filozof, ki velja za predhodnika današnjih demokracij, Platon. Delavec v njegovi Politiki ni najde častnega mesta, med manjvredne je uvrščen ter izključen od državljanskih pravic.

In v Rimu, gospodarju starega sveta? Cicero nam pove njegovo mnenje: "Vsake vrste obrt je zaničevanja vredna. V delavnici ne more biti nič plemenitega."

Tako je bilo mišljenje največjih razumarjev poganskih časov, in to v krajih, ki so v omiki prvačili. Kako in kaj je bilo drugod, si pač lahko mislimo. Pred Kristusom je bilo ročno delo povsod smatrano za nečastno, delavec je paveljal za manjvrednega, brezčastnega človeka.

(Dalje prihodnjič)

ZGODBA O ŠIMNU SIROTNIKU

Takrat je vzrožil osojniški župan in je vzkliknil na ves glas:

“Razbojnik! Saj sem vedel že od začetka, da te je sama hinavščina in zloba! Porinil mi ga je čez mejo, da bi ga redil, pokopal in morda še za maše dajal! Ampak če se nikoli nisi, zdajle si se ukanil! Naj leži tam na vekomaj, pa če mi pošlje gosposka vse biriče tega sveta na glavo! Zakaj jaz pravim: tista občina, ki ga je krstila, naj ga še pokoplje!”

“Katera občina pa ga je krstila?” je hinavsko vprašal prisojniški.

“Krstila ga je občina prisojniška, tako je povedano v pismu!”

“Postava še ni govorila zadnje besede, kako je s tistim rojstvom in pismom! Tam je tekla zibel njegova, na tistem kamenju, na osojniškem svetu!”

“Če postava še ni govorila, pa naj v božjem nmenu leži tam, kjer leži, dokler se pravica ne izkaže!”

Tako je rekel osojniški župan, nato pa se je obrnil do svojih občanov in jim je ukazal:

“Občani osojniški, opravili smo! Časa in besed bi bilo škoda, če bi se prerekli še nadalje s temi rokomavhi! Napotimo se v miru domov; ti, birič, pa ostani kjer si, da ne odnesejo te nadloge ter da je ne zagrebejo v našo zemljo!”

Tudi župan prisojniški se je obrnil do vseh občanov in do svojega biriča:

“Zadosti smo se nagledali teh nevernikov in škoda je vseh besed, ki smo jih potrosili zanje! Ker imamo čisto vest, čakajmo v miru, kaj poreče pravica ter pojdi! Ti, birič, pa stoji na straži, da nam ne preneso nadloge na našo stran!”

Tako je napravil Šimen zdražbo še po smrti; njegov obraz se je svetil v dopoldanskem solncu in se je mirno smehljalo.

VIII.

Sporočilo o iznenadni Šimnovi smrti se je raleglo po obeh dveh farah. Župnik prisojniški je poklical župana in mu je rekel:

“Kaj tako počenjaš s krščanskimi ljudmi? Namesto da bi ga nasitil in napojil ter ga navsezadnje pokopal, kakor se spodobi, mu postelješ na trdem kamenju in mu še po smrti ne privoščiš počitka?”

Župan pa se je izgovarjal:

“Saj ni potrjeno, da je iz naše fare in tudi nikjer ni zapisano, da je bil veren kristjan!”

Ali župnik ga je zavrnil:

“Kristus ni vprašal bolnika, iz katere fare da je; in če bi le samim vernim kristjanom dodeljen bil blagoslovljen grob, vedi Bog, ali bi bil tebi dodeljen! Zato pojdi, napreži in pripelji siromaka, da ga pokopljemo, kakor se človeku spodobi!”

Tudi župnik osojniški je poklical župana in mu je rekel:

“Ali si se v mladosti tako malo katekizma učil, da ne veš, kaj so telesna dela usmiljenja? Tolaži žalostne, napoji žejne, nasiti lačne, pokoplji mrtve! Zatorej napravi se, napreži ter pripelji tistega siromaka, da ga pokopljemo, kakor se spodobi kristjanu!”

“Če je taka”, sta pomislila obadva župana, “pa dajmo ter pokažimo tem sosedom razbojnikom, kaj se pravi krščansko usmiljenje!”

Šla sta in sta sklicala občane pa sta jim oznanila obadva:

“Saj ste jih slišali, nevernike sosedne, kako so lakomili s kosom kruha, s kapljo vode za popotnega siromaka in da mu

zda, ko je izdihnil od vsega hudega, še krščanskega groba ne privošči! Mi jim pokažimo, da smo ljudje in ne živina! Napravimo se vsi, prepeljimo v svojo faro sirotnega popotnika ter mu zvonimo z vsemi tremi, da zadobi njegova duša mir, mi pa da bomo deležni zaslužnja!”

Ko se je vse tako sklenilo in naredilo, se je nagnil že mrak na Prisojnice in na Osojnico. Na hribih se je še svetilo, tudi nebo je bilo še jasno, dolina pa je tonila v večerne sence.

Ko sta se procesiji približali meji, se jim je vsem stemnilo pred očmi in skoraj da bi bili popadali od strahu.

Sladko sta spala biriča pod kamenjem; osojniški je ležal na hrbtu, prisojniški na obrazu; kamenje pa je bilo prazno, nadloge ni bilo na njem.

Nihče se ni upal blizu; od daleč sta kričala župana:

“Vstani, Andrejec!”

“Martinec, vstani!”

Biriča sta se vzdramila, pogledala sta enkrat, pogledala sta vdrugeč, planila sta ter pobegnili vsak na svojo stran.

“Ali nisi nikogar videl, nikogar slišal?”

“Nikogar!” se je tresel Andrejec.

Prav tako je odgovoril in prav tako se je tresel tudi Martinec.

Kolikor jih je bilo, vsi so se pokrižali, nato pa so pobegnili s strahotnega kraja ter so bežali brez sape in nihče izmed njih se ni ozrl.

Zdaj pa ni konec te zgodbe, temveč po pravici se šele začena.

Župan prisojniški se je čez teden dni peljal v mesto, da bi opravil vesoljno izpoved. Preden se je vračal, je večerjal in pil, nato pa je napregel. Ves vesel je bil in dobre volje; vest je bila očiščena, sree je bilo mirno.

Ko je zavil proti dolini, je bila že pozna noč in hotelo se mu je zadremati. Ali v tistem hipu ga je nekdo potrkal po rami.

“Malo bi se vozil s teboj; saj nazadnje si me le spoznal za prisojniškega!”

Zazeblo je župana tako močno, da so mu zašklepetali zobje.

“Pojdi v božjem imenu! Saj vidiš, da koleselj ni za dva!”

“Se bom že stisnil, se bom že stisnil!” Župan ni pogledal nikamor, ali podil je, da se je koleselj majal in se zaletaval ob kantone.

Tisti, ki je prisedel, pa je prav prijazno govoril dalje:

“Glej, kako blagodušen sem bil: da bi se telo na tistem kamenju ne cvrlo v solncu, sem si ga naprtil sam in sem ga pokopal. Ampak kaj pomagaj, da telo počiva, če pa duša ne more počivati? Zakaj čakati mi je treba, dokler posvetna postava ne razsodi moje pravice; in to čakanje, o župan, je pusto in dolgo; kaj ti naglo jemlje pravica, a počasi daje! — Glej, že sva v dolini! Adijo, pa da se kmalu srečava!”

Ko je župan skočil z voza, je izpil na dušek polno majolko vina, nato pa je od strahu in pijanosti omahnil v posteljo.

Ne še teden kasneje je kolovratil župan osojniški preko doline in vinski je bil. Ne meje ni videl in ne strahotnega kamenja ob kolovozu; noge so bile vajene in so mu same kazale pot. Komaj pa se je približal meji, ga je nekdo potrkal po rami ter ga zelo prijazno podpravljal.

“Dolgo že te nisem videl, o župan, in hudo sem vesel, da te srečam! Saj si me navsezadnje vendarle spoznal za osojniškega! Malo te spremim!”

Župan je napol počenil od groze in se je branil:

“Kaj bi spremljal, kaj bi spremljal! Sam najdem pot in daleč ni več!”

“Pa je prijetneje, če je človek samodrug! Ena beseda je za devet korakov! — Ali še zmirom nič ni z mojo pravico? Seveda ni še nič in čakal bom pač še leto in dan! Ali časih je le prijazno, da se človek malo izprehodi, čeprav šele po smrti! Postava mi ni dala počitka v življenju, zdaj pa mi ga je dodelila v obilni meri. Kdo bi se prerekal z njo!”

Ko je prišel župan osojniški tisto noč domov, je bil popolnoma trezen in tako poten, kakor da se je bil okopal. —

Godile pa so se še druge reči, mnogo strahotneje. Ponoči so se prikazovali ob oknih beli obrazi, tako svetli, kakor da jim je gorelo pod kožo... Prisojniški birič se je nekoč, ko se je pozno vračal iz krme, zmotil v temni veži in jenumesto v svojo izbo stopil v občinsko pisarno. Tam pa je sedel za mizo Šimen in je bral postavne iz debelih bukev. Ko so se vrata odprla, se je ozrl in je rekel: “Dober večer!” — birič pa je pobegnil...

Občinski možje iz Prisojnice in iz Osojnice so sklicali veliko posvetovanje. Potrli se bili vsi in žalostni, baki nadloga je bila velika in nihče ni vedel, kaj da pomenijo ta huda znamenja. Po dolgem preudarku so sklenili, da postavita obe dve občini na svoje stroške svetemu Šimnu kapljo na tistem strahotnem kamenju. “Morda”, so rekli, “da ga potolaži ta čast, izkazana njegovemu patronu!”

Kakor so rekli, tako so storili. Le enkrat še se je prikazal sirotni Šimen; na večer tistega dne, ko je bila kapelica blagoslovljena. Potrkal je na okno prisojniškega župana, zažugal mu je s prstom in je rekel: “Zahvali Boga, da se ne prekam rad in da sem se naveličal tega potikanja! Ampak še se bova srečala nekoč in takrat se pripravi na mojo besedo!”

Tako se je zvršila ta zgodba. Devet let kasneje je prišlo od vrhovne oblastnije debelo pismo, v katerem je bilo zapovedano, da naj redi sirotnega Šimna prisojniška občina in ne osojniška. Ljudje niso dognali, kaj da bi s pismom in kaj da pomeni, zakaj obadva župana sta bila že v grobu.

MINISTER DR. KOROŠEC ČASTEN MEŠČAN LJUBLJANSKI

Dne 20. februarja so se mestni svetniki ljubljanski zbrali v lepo okrašeni dvorani mestnega magistrata k izredni seji, ki je imela v programu samo eno točko. Izročitev diplome častnega ljubljanskega meščanstva dr. Antonu Korošcu.

Magistrat in sosednja poslopja so bila vsa okrašena s trobojnicami, ko je dr. Korošec, spremljan od bana dr. Natlačena in župana dr. Adlešiča prišel pred ljubljansko občinsko hišo, burno pozdravljen od ljudskih množic, kjer je prevladovala mladina, naš up in naša nada.

Med velikim govorom, v katerem je ugotovil neveljavne zasluge dr. Korošca za Ljubljano, slovenski narod in Jugoslavijo, je župan dr. Adlešič izročil dr. Korošcu diplomu častnega meščanstva in častno da-

rilo.

V zahvalo je dr. Korošec izgovoril tudi sledeče pomenljive stavke:

“Ne morem najti primernih besed, da bi se vam zahvalili za vso pozornost, ki mi jo izkazuje Ljubljana. Imenovali ste me za častnega člana in 11. decembra prejšnjega leta je vsa Ljubljana že to izvolitev z glasovanjem pri volitvah odobrila. Mene na Ljubljano vežejo marsikateri vezi. Že 20 let živim v njenem obzidju in delim zlo in vse dobro s slovenskim narodom v Ljubljani, čeravno je moje pravo bivališče v lepem obmejnem Mariboru, vendar moram s ponosom in zadovoljstvom priznati, da so razmere tako nanesle, da že 20 let živim v Ljubljani in sem torej pravi Ljubljančan. Z vašo blago naklonitvijo ste mi podelili naslov častnega meščana in mi dovolili, da se smem odslej dalje zakonito smatrati in izjavljati: “Civis Labacensis sum” — občan ljubljanski sem. Da se

smem od sedaj tako imenovati, to je za me velik ponos. Živim pa v prepričanju, da je dolžnost vsakega slovenskega javnega delavca delati za belo Ljubljano. Ljubljana je naše kulturno in gospodarsko središče in dolžnost nas vseh je, da imamo to dejstvo neprestano pred očmi. Ne bo preskrbno, če rečem, da sem doslej vse storil za Ljubljano, kar je bilo v moji moči. Tudi v bodoče hočem vse storiti, da zgradimo to naše kulturno in gospodarsko središče. Kakor doslej te dolžnosti nisem zanemaril, se bom tudi odslej trudil, da se tudi v bodoče to ne bo zgodilo. Posebno sem pa ponosen na to častno meščanstvo bele Ljubljanice zaradi tega, ker Ljubljana vedno visoko nosi zastavo ljubezni do vladarja in države, ker je Ljubljana iskreno in resnično in vsestransko nacionalna. Kakor je Ljubljana bila, kakor je, tako bo Ljubljana tudi ostala. Ljubim Ljubljano in jo bom ljubil do konca življenja.

ITALIJANSKO—SLOVENSKO KULTURNO ZBLIŽANJE

V veliki enciklopediji Grande Dizionario Enciclopedico, kii zhaja v Turinu pod redakcijo Pietra Fedele, je v IX. delu izšel tudi obširnejši sintetični pregled srbsko-hrvatske in slovenske književnosti, ki sta ga napisala znana italijanska slavista Umebrto Urbani in Arturo Cronia. Članek je izšel tudi kot separaten odtis ter obsega 11 dvokolonskih strani. Štiri strani so posvečene samo slovenski književnosti od najstarejših časov do sedanjih dni. Začenja z brižinskimi spomeniki, omenja preveč na kratko (8 vrstic) slovensko protestantsko književnost, samo Trubarja in Megisarja, ne pa Dalmatina, Krelja, Bohoriča ter njihovo delo. Veliko več pa posveča prostora katoliški protireformaciji. Posebni odstavek je namenjen prosvetlencem, akademiji Operosorum potem pa romantiki in ilirizmu, realizmu ter književnosti poslednjih 30 let, kjer med zadnjimi imenuje pesnike in pisatelje posameznih vodečih revij.

Nedavno je izšla posebna brošura v Trstu, ki je posvečena 25 letnici delovanja Umberta Urbani na polju italijansko jugoslovenskih kulturnih zvezah: “Umberto Urbani — 25 anni di lavoro per l'avvicinamento italo jugoslavo” (str. 16). Na prvi strani je spis člankov in del, ki jih je pridni slavist napisal o problemih, ki se tičejo italijanskega in jugoslovanskega kulturnega zblíževanja, kakor je začel l. 1913. Vidimo, da je izdal že dva zvezka jugoslovanskih pisateljev, prevlel Stankovičevo “Nečisto kri”, pisal o Vojnoviču, Tresič Pavičiču, napisal srbsko-hrvatsko in slovensko književno zgodovino ter prevlel iz slovenščine Tavčarjevo “Visoško kroniko” in Bevkovo “Kresno noč”, poleg raznih novel v svoji zbirki jugoslovanskih pisateljev. Po kratkem življenjepisu slavljencea, iz katerega se vidi, da je Urbani slavist z zanimanjem za češko, poljsko in jugoslovansko književnost, ter da je tudi marljivi publicist, ki sodeluje pri vseh vodečih italijanskih listih ter je spadal med zgodnje sotrudnike Mussolinije pri njegovem listu. Ostali del brošure pa vsebuje mnenja jugoslovanske kritike o njegovih prevodih in delih ter sodbe raznih uglednih osebnosti o celotnem njegovem delu na polju propagande jugoslovanske kulture.

SOCIALNI MINISTER RAJAKOVIČ

Je v svojem poročilu povedal marsikaj poučnega. Nekateri točke gotovo zanimajo tudi naše bralce in zato jih tu prinašamo.

Pobijanje brezposelnosti in podpore

Število prijavljenih brezposelnih je po izjavi ministra Rajakoviča znašalo tekom l. 1938 538.740, in sicer 11.237 uradnikov, 207.115 kvalificiranih delavcev in 365.298 nekvalificiranih delavcev. Javne borze dela so v l. 1938 posredovale za zaposlitev 30.630 oseb.

Skrb za izseljence

Glede zaščite izseljencev je potrebnih največje skrb, minister je izjavil, da je tudi našim izseljencem ministrstvo izkazovalo vso pozornost ter omenja, da se je lani izselilo iz Jugoslavije blizu 20.000 oseb, skoraj isto toliko kot l. 1937. Vrnilo pa se je iz inozemstva v domovino okrog 15.000 oseb, tako da znaša čisti odtok okrog 5.000 oseb. Glavna naloga izseljenke službe obstoja v naporih, da se preskrbi in ohrani zaposlitev našemu delavstvu, ki prihaja iz inozemstva in da se mu zagotovijo čim boljši zaslužki. Odhajanje našega delavstva na zaposlitev v inozemstvo je danes neprimerno bolj organizirano kot prejšnja leta. Prav tako je minister za socialno politiko in narodno zdravje posredoval v finančnem ministertvu pri podeljevanju olajšav za pošiljanje izseljenkih prihrankov v domovino.

Glede tujih inozemskih delavcev v naši državi je minister izjavil, da se povsod, kjerkoli je le mogoče, gleda, da se dodeli inozemskim delavcem vedno potrebno število domačih moči dotične stroke, da bi se izvežbali. Dovoljenja za bivanje inozemcev, ki dobivajo službo pri nas, se podelijo le v tem primeru, ako za predmetna dela v naši državi zares nimamo izvežbanega osebja. Od tega splošnega pravila so se delale izjeme samo napram tujim državljanom, ki so prišli v našo državo pred svetovno vojno, ali pa za časa svetovne vojne in so pri nas ostali tudi po vojni.

Uredba o minimalnih mezdah in zaščita mladine

Da bi se dvignil nivo življenja, je bila izdana uredba o določitvi minimalnih mezd, o sklepanju kolektivnih pogodb, pomiritvi in arbitraži. Uredba se je v glavnem posrečila. Povprečno zavarovana delovna meda, ki je leta 1936 znašala 21.68 din, se je po izdaji omenjene uredbe dvignila l. 1937 takoj na 22.71 din, v letu 1938 pa je uredba pokazala še lepši uspeh in je znašala povprečna mzda 23.64 din. Važen moment v uredbi o minimalnih mezdah je določba o kolektivnih pogodbah, pomiritvi in arbitraži. Uredba je imela za cilj, da ublaži ostre in pretirane spore v odnosih med kapitalom in delovno močjo, da omogoči prijateljsko sporazumevanje glede ureditve ne le zaslužka, temveč tudi ostalih delovnih odnosov. Ko rezultat te uredbe se jepkazalo znizano število stavk. Vprašanje delovne dobe pomožnega osebja je urejeno z zakonom o zaščiti delavcev in z uredbi o odpiranju in zapiranju trgovskih in obštnih lokalov in o delovnem času pomožnega osebja. Zaradi zaščite dela mladine bo ministrstvo posvetilo posebno pozornost vajeniškemu vprašanju. Ministrstvo bo z vso strogostjo izvajalo določila uredbe o omejevanju števila učencev v raznih gospodarskih panogah in o prepovedi, da mladina izpod 14. leta hodi na težja dela. Posebno pozornost pa bo ministrstvo posvetilo tudi prehrani in stanovanju vajencev in bo brezvestne delodajalce najstrožje kaznovalo.

DUHOVNO ŽIVLJENJE

Pasaje Salala 60

Buenos Aires, Argentina

CORREO ARGENTINO**TARIFA REDUCIDA**

Concesión 2560.

**TOPLO PRIPOROČAMO VSEM, DA SE
VDELEŽITE****prelepe prireditve,**

ki jo priredi

"PATERNALSKA ŠOLA"**Dne 16. aprila ob 4 uri**v dvorani **ALSINA 1832**

Na sporedu bo med drugimi točkami tudi:

"LENKINA PUNČKA"**"CIGANKE"** — ples**"PESEM IZSELJENCA"** — deklamacija**"VSE JE ZAPUSTIL"** — deklamacija**SODELUJEJO TUDI RAZNA DRUGA NAŠA
DRUŠTVA**Kdor se želi prav iz srca razvedriti, pač ne bo
zamudil lepe prilike.Pa tudi narodna dolžnost vsakega rojaka je, da s
tem položi tudi svoj prispevek za slovensko šolo!**Mohorske knjige**

NE POZABITE ROJAKI, DA JE

MOHORJEVA DRUŽBA

PONOS SLOVENSKEGA NARODA.

Skoro celo stoletje že seje dobro knjigo
med Slovence.Saj je ni skoro slovenske družine, katera se ne
bi ponašala s častjo člana družbe sv. Mohorja.
In mi Slovenci v tujini moramo tudi
pokazati, da smo člani slovenske skupnosti.
Naročite se torej na **Mohorske knjige!**Mohorjeva družba bo v prihodnjem letu poklo-
nila sledeče knjižne darove:

Redno izdanje:

1. Koledar za leto 1940.
2. Večernice: Pravica do življenja. Socialno-zgodovinska povest. Spisal Fr. Bevk.
3. Jezus Dobri pastir.
4. Zgodovina slovenskega naroda.
5. Življenje svetnikov.

Knjige za doplačilo:

1. Krašenje cerkvá.
2. Dr. Franc Detela: Trojka.
3. Ruske pravljice.
4. Henry Bordeaux: Strah pred življenjem.
5. Hugon Turk: O zdravju in bolezni domačih živali.

Cena 5 pesov.

Tisti, katerim se knjige pošljejo po pošti, plačajo pa \$ 5.50

Oglasite se pri g. Laknerju v Banco Germánico.

če ti je všeč dobra kapljica,
če ti diši okusna klobasica,
če si kaj zaveden slovenski rojak,
kadar te zanese pot na Avellaneda, potem
se oglasi v slovenskem baru,
RESTAURANT INTERNACIONAL
KARL TERPLAN
Chacabuco 501, Avellaneda, FCS.

HOTEL IN RESTAVRACIJA**"PACIFICO"****ANTON BOJANOVIČ**

CHARCAS 767-9 Telef. 31-8783.
Modern hotel, zračne sobe, izvrstna
postrežba, hladna in gorka kopel.
Cena 3—5 \$ s penzionom.
Blizu Retira! V centru mesta!

Najstarejša slovenska gostilna na Avella-
neda! — Dobra jedača — izborna pijača
veselja polna hiša

Pridi in prepričaj se!

ŠTEFAN CELEC
MANUEL ESTEVEZ 499
Avellaneda, F.C.S.

VARNOST**VEČ VARNOSTI****POPOLNO VARNOST**za Vaše prihranke potrebujete sedaj bolj kakor kdajkoli
v **HRANILNICI** z dobrimi obrestmi.**NAJVEČJO VARNOST**

Vam nudi Vaš stari prijatelj

JUGOSLOVANSKEGA ODDELKA**Banco Holandés Unido****PODRUŽNICA BUENOS AIRES****CENTRALA:****Bmē. MITRE 234****FILIALKA:****CORRIENTES 1900****DENARNE POŠILJKE** v vsakem denarju z zračno pošto brez po-
sebnih stroškov za aeroplan.**LADIJSKE PREVOZNE KARTE** po konkurenčnih cenah za
najboljše ladje.**LADIJSKE VOZNE LISTE**

za vse paroplovne družbe dobite pri

CA. CENTRAL EUROPEA**SAN MARTIN 469**

po najnižji ceni

K A B I N O

zagotovimo vsakemu potniku brezplačno

**VPOKLICNE KARTE PO ZELO
ZNIŽANIH CENAH**Kadar rabite novo obleko, si v Mozetičevi
krojačnici oglejte vzorce blaga in krojev,
pa Vam ne bo žal, V zalogi imamo tudi
veliko izbiro srajc, klobukov in vseh dru-
gih moških potrebščin po tako ugodnih
cenah, kakor jih ne boste našli nikjer
drugje.

Priporoča se Vam:

KROJAČNICA MOZETIČ**OSORIO 5952 (Paternal), Bs. Aires**